ф.Б. САГУ
читального зала

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 249 (1253)
20 ДЕКАБРЬ ШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Тошкент саноати йиллик планни муддатидан илгари бажарди

Тошкент шаҳри саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилиб 17 декабрда ялпи маҳсулот ва энг муҳим маҳсулот турларини чиқариш бўйича давлат планини бажардилар.

Тошкент шаҳрининг меҳнаткашлари Боку ва Олмаота саноат корхоналарининг коллективлари билан мусобақалашиб, саноат ишлаб чиқариши ҳажмини 1957 йилдагига нисбатан 11 процент кўпайтиришга муваффоқ бўлдилар.

Шаҳарнинг Октябрь, Киров ва Ленин районларидаги саноат корхоналари ўзлари олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар.

Шаҳар меҳнаткашлари КПСС XXI съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб, йиллик пландан ташқари 280 миллион сўмлик маҳсулот чиқариш ҳамда ҳамма асосий техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планнинг бажарилиши учун кўраш олиб бормоқдалар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШЛАР

1958 йил 18 декабрда КПСС Марказий Комитети Пленумининг эрталабки ва кечки мажлислари бўлди. Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «Кейинги беш йил ичида қишлоқ хўжалигининг ривожланиш якунлари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари» тўғрисидаги докладини муҳокама қилиш давом этди.

Эрталабки мажлисда А. Ф. Карпов (Москва область, Серпухов районидаги «Большевик» совхозининг директори), С. К. Тока (КПСС Тува область комитетининг секретари), И. З. Кряж (Украина КП Сталин область, Старомлинов район комитетининг секретари), К. Г. Писин (КПСС Олтой ўлка комитетининг секретари), В. Е. Семичастний (ВЛКСМ Марказий комитетининг секретари), Н. Ф. Старовина (Львов область, Золочев районидаги Сталин номли колхоз раиси), Н. А. Булганин (Ставрополь ўлкаси халқ хўжалик кенгашининг раиси), З. М. Розенфельд (Моспроект архитектура мастерскойининг бошлиғи), С. Е. Леонтьев (Москва область ижроия комитети маҳаллий саноат бошқармасининг бошлиғи), А. И. Васильев (Москва область лойиҳалаш институтининг директори), Т. А. Восканян (Москва область бинокорлик материаллари область бошқармаси бошлиғининг ўринбосари), С. Д. Игнатьев (КПСС Татаристон область комитетининг секретари), П. С. Головатенко (Украина КП Черкасси область, Черкасси район комитетининг секретари) ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Кечки мажлисда А. Ф. Кононенко (Саратов область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари), А. Ю. Снечкус (Литва КП Марказий Комитетининг секретари), П. П. Лобанов (Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг президенти), И. Р. Раззоқов (Қирғизистон КП Марказий Комитетининг секретари), В. Г. Комяхов (Украина КП Қрим область комитетининг секретари), Т. Ф. Штиков (КПСС Приморье ўлка комитетининг секретари), П. И. Доронин (КПСС Смоленск область комитетининг секретари), Е. П. Колушчинский (КПСС Омск область комитетининг секретари), В. К. Адомавичюс (Литва ССР, Капсук районидаги Черняховский номли колхознинг раиси) ўртоқлар сўзладилар.

* * *

1958 йил 19 декабрда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини тамомлади. Пленум шу йил 15 декабрда очилган эди.

Пленумнинг 19 декабрдаги мажлисида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «Кейинги беш йил ичида қишлоқ хўжалигининг ривожланиш якунлари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари» тўғрисидаги доклади юзасидан музокараларда қуйидаги ўртоқлар сўзга чиқдилар: Т. А. Юркин (РСФСР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари), З. Н. Нуриев (КПСС Бошқирдистон область комитетининг секретари), В. В. Мацкевич (СССР Қишлоқ хўжалик министри), А. Д. Данилов (КПСС Доғистон область комитетининг секретари), Д. М. Матюшкин (КПСС Краснодар ўлка комитетининг секретари), С. А. Строков («Ростсельмаш» заводининг бош конструктори).

Пленумда ўртоқ Н. С. Хрушчев охирги нутқни сўзлади.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «Кейинги беш йил ичида қишлоқ хўжалигининг ривожланиш якунлари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари» тўғрисидаги қилган доклади юзасидан қарор қабул қилди.

(КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори «Тошкент ҳақиқати» газетасининг навбатдаги сонида эълон қилинади).

КПСС Марказий Комитетининг Пленумида

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми 18 декабрда ўз ишини давом эттирди. Эрталабки мажлисда Москва область Серпухов районидаги «Большевик» совхозининг директори ўртоқ **А. Ф. Карпов** биринчи бўлиб сўзга чиқди.

— КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети, — деди ўртоқ Карпов, — яқинда Москва областидаги ихтисослаштирилган совхозларда картошка ва сабзавот етиштириш йўли билан Москва аҳолисини ана шу маҳсулотлар билан таъминлаш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бу қарор партия ва ҳукуматнинг совет халқи фаровонлигини ошириш тўғрисидаги доимий ғамхўрлигини ёрқин ифода этди.

Бизнинг совхозимиз кўп йиллардан буён сабзавот етиштириш соҳасида ихтисослаштирилмоқда. Биз, партиянинг қарорларини бажара бориб, бирмунча муваффақиятларга эришдик. 1953 йилда 12 минг тонна сабзавот ва 800 тонна картошка етиштирган эдик. Совхоз бу йил Москвага 30 минг тонна сабзавот ва 4 минг тонна картошка юборди. Ҳар килограмм сабзавотнинг таннархи 13 тийиндан ошмайди.

Сўнгра ўртоқ Карпов совхозда картошка ва сабзавот етиштиришни янада кўпайтириш ва уларнинг таннархини камайтириш соҳасида келгусида қилинадиган ишлар ҳақида гапиради. У, сабзавотчиликни комплекс механизациялаш зарур эканлиги тўғрисидаги масалани кўтаради. Бунинг учун саноат тегишли машиналарни тайёрлаб бериши лозим. Қишлоқ хўжалик фани ходимлари, — деб таъкидлайди нотиқ, — ихтисослаштирилган совхозларга катта ёрдам кўрсатишлари лозим.

Сталино область Старомлиновка район партия комитетининг секретари ўртоқ **И. З. Кряж** ўз нутқида маккажўхори етиштириш масалаларига кўпроқ тўхталиб ўтди. Ҳозирги вақтда районда маккажўхори майдони бутун экин майдонининг 40 процентидан кўпроғини ташкил этади. Бу эса, дон етиштиришни анча кўпайтириш ва мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтириш имконини берди. Бунинг натижасида жамоат чорвачилиги анча ривожланди. Беш йил ичида сут етиштириш тўрт баравар, гўшт етиштириш эса 12 баравар ортди. Ҳозирги вақтда районда паррандачилик тез ривожлантирилмоқда. Бу йил 800 минг парранда ўстирилди. Бу эса, дон экинлари майдонининг ҳар юз гектари ҳисобига 25 центнердан кўпроқ парранда гўшти олиш имконини берди. Келгуси йилда районда бир миллион парранда ўстириш ва дон экинлари майдонининг ҳар юз гектари ҳисобига 30 центнердан парранда гўшти олиш мўлжалланди.

Нотиқ Пленум минбарида туриб, парранда гўшти етиштириш соҳасида Краснодар ўлкаси Каневская районини мусобақага чақиради. КПСС район комитетининг секретари ўртоқ Колесников Пленумда сўзга чиққан эди. У ўз жойида туриб, ана шу чақириқни қабул қилганлигини айтади. Залда қарсаклар бошланади.

Шундан кейин КПСС Олтой ўлка комитетининг секретари ўртоқ **К. Г. Писин** сўзга чиқади. У айтадики, Олтой ўлкаси кейинги беш йил ичида ғоят ўзгарди. Бу ўлкада жуда кенг қўриқ ерлар ўзлаштирилди, янги темир йўллар, элеваторлар, посёлкалар қурилди.

Давлат Олтой ўлкасидаги қўриқ ерларда йигирма совхоз ташкил этиш учун 448 миллион сўм сарфлади. Шу давр ичида совхозлар 751 миллион сўмлик маҳсулот топширдилар; улар 167 миллион сўм соф фойда олдилар; совхозларнинг асосий фонди 479 миллион сўмга етади. Давлатнинг совхозлар ташкил этиш учун қилган сарфлари қопланди. Қўриқ ерлардаги совхозларда кейинги беш йил ичида ҳар центнер ғалланинг ўртача таннархи 26 сўм бўлди. Бу — мамлакатда энг арзон ғалла бўлса керак.

Сўнгра ўртоқ Писин механизатор кадрлар тайёрлаш тўғрисида, ўлкада юк ташиш ҳажми ортиб бораётганлиги ҳақида гапиради. Бошқа областлардан ҳар йили Олтой ўлкасига 12-15 минг автомашина келтирилади. Биз, — деб сўзини давом эттиради нотиқ, — автотранспортни шу хилда бир жойдан иккинчи жойга юборишдан бундан буён воз кечмоқ керак, деб ҳисоблаймиз. Хўжаликлар ичидаги юк ташиш учун трактор қўшиладиган аравалардан ва автоприцеплардан фойдаланиш керак. Бунинг учун 30-35 минг автомобиль ва трактор прицеплари тайёрлаш керак. Ўлкада ана шу прицепларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш мумкин.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **В. Е. Семичастний** сўз олади. Бутун совет халқи каби Ленин комсомоли, ёшларимиз ҳам, — дейди у, — партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш соҳасидаги тадбирларини якдиллик билан маъқуллайдилар. Бу тадбирлар ёшларнинг туб, ҳаётий манфаатларига жавоб беради. Шу сабабли бизнинг ёшларимиз партиянинг тадбирларини амалга оширишда зўр ғайрат билан қатнашиб келдилар ва қатнашмоқдалар. Қўриқ ерларни ўзлаштириш каби умумдавлат вазифасини ҳал этишда комсомолнинг қандай роль ўйнаётганлиги ҳаммага маълум.

Нотиқ сўзини давом эттириб бундай дейди: Ленин комсомоли, бизнинг ёшларимиз жамоат чорвачилигини ривожлантиришга ўз ҳиссасини қўшдилар. Кейинги йилларда чорвачилик фермаларида ишлаш учун 950 мингдан кўпроқ йигит ва қиз юборилди. Маккажўхори етиштириш — барча қишлоқ ёшларининг жанговар иши бўлиб қолди.

Сўнгра ўртоқ Семичастний қишлоқ ёшларини коммунистик руҳда тарбиялаш ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда комсомолнинг бундан кейинги иштирокига доир баъзи масалаларга тўхталиб ўтди. У қўриқ ерлардаги совхозларда маданий-маиший муассасалар қурилишини тезлаштириш, қишлоқларда клуб, кинотеатр, кутубхоналар қурилишини кенг миқёсда олиб бориш тўғрисида, шунингдек колхоз ва совхозларда кечки мактаблар, консультация пунктлари, ўқув юртлари сиртқи бўлимларининг филиалларини очиш тўғрисида масала кўтаради.

Львов область Золочев районидаги Сталин номли колхознинг раиси ўртоқ **Н. Ф. Старовина** қуйидагиларни айтади:

— Бизнинг халқимиз халқнинг турмуш даражасини ошириш ва колхозларни ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш соҳасида амалий тадбирлар қўяётганлиги учун Коммунистик партияни, унинг Марказий Комитетини ҳақли, суратда улуғлайди.

Нотиқ колхоз хўжалиги тўғрисида батафсил гапиради ва шу билан бирга маккажўхори етиштириш орқасида муваффақиятларга эришганликларини таъкидлайди. Колхоз 1957 йилдаёқ ҳар гектар ердан 860 центнердан сўтали кўк поя олди. Бунинг натижасида чорва моллар сони кескин суратда ортди. Ҳозирги вақтда колхозда ҳар юз гектар ер ҳисобига 350 центнердан сут олинмоқда. Эндиликда чорвачиликдан олинган даромад қарийб икки миллион сўмни ташкил этади, ёки 1953 йилдагидан 12 баравардан зиёд ортиқдир. Ўртоқ Старовина колхозчиларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотини арзонлаштириш учун қандай кураш олиб бораётганлигини кўрсатадиган диққатга сазовор маълумотлар келтиради.

Ставрополь ўлка Халқ хўжалиги кенгашининг раиси ўртоқ **Н. А. Булганин** сўз олади. У айтадики, Пленумда қилинган доклад ва нутқлар кейинги вақтларда партия ўртоқ Хрушчев бошчилигидаги Марказий Комитетнинг раҳбарлигида мамлакатимиз учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган буюк ишларни амалга оширганлигини очиқ ва равшан кўрсатади.

Сўнгра у, партияга қарши бўлган ва ўзи қатнашган группанинг ишлари ҳақида, бу группага нисбатан ўз муносабатлари ҳақида гапиради, ана шу группа билан боғланиб партия олдида қилган хатолари тўғрисида сўзлайди. Ўртоқ Хрушчевнинг ўз докладида партияга қарши ана шу группа тўғрисида — Молотов, Маленков, Каганович ҳақида, менинг тўғримда, Шепилов ҳақида сўзлаган ҳамма гаплари ва бу ерда сўзга чиққан ўртоқларнинг ҳамма гаплари, — дейди ўртоқ Булганин, — тўғридир, бу гапларнинг ҳаммаси ҳақиқатга жуда тўғри келади. Ўртоқ Булганин таъкидлаб айтадики, партияга қарши группачинг аъзолари ички ва халқаро ҳаётнинг Марказий Комитетга ҳал этишга тўғри келган барча асосий масалаларида доим Марказий Комитетнинг йўлига зид бўлган алоҳида позицияда турдилар.

Сўнгра ўртоқ Булганин бундай деди: Менинг ўлка Халқ хўжалиги кенгашида қилаётган ишларим мамлакатнинг халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасида партиянинг сиёсати ва Марказий Комитетнинг сиёсати ҳамда унинг амалий ишларининг гениаллиги ва донолигини очиқ кўриб билишимга имкон беради.

Москва область ижроия комитети маҳаллий саноат бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **С. Е. Леонтьев** пойтахт области маҳаллий саноат корхоналарида заводлар ўртасида кооперативлаштириш усулини кенг қўлланиб, уйларнинг деталларини ишлаб чиқариш қандай уюштирилганлиги ҳақида сўзлаб берди. Биз тайёрлаётган уйлар, — деди ўртоқ Леонтьев икки хонали ёки уч хонали бўлиши мумкин. Бу хоналар ошхона плитасида иситилган сув билан иситилади. Ана шу плита ҳам маҳаллий саноат заводларида тайёрланмоқда.

Бир квадрат метр уй-жойнинг қиймати 800-850 сўмдир. Бу уй каркас темир-бетондан қурилиб, икки хонали уйга 2,3 кубометр ва уч хонали уйга 3 кубометр бетон сарфланади. Тўрт киши уйнинг каркасини икки кун ичида ҳеч қандай механизмлардан фойдаланмай ўрната олади.

Маҳаллий саноатга қарашли ана шу кичкина завод йилига 500 уй тайёрлаб беради. Бошқа областлардаги кўпгина ташкилотлар бизнинг проект ва чертежларимизни олдилар. Улар ҳозирги вақтда ўз корхоналарида йиғма уйлар тайёрлашга киришдилар.

КПСС Татаристон область комитетининг секретари ўртоқ **С. Д. Игнатьевга** сўз берилади. У айтадики, ўтган беш йил ичида Марказий Комитет сентябрь Пленуми ва шундан кейинги Пленумларининг қарорларини ҳамда партия XX съездининг қарорларини бажариш учун олиб борилган кураш, партиянинг бирлигини мустаҳкамлаш ва партия ҳаётининг ленинча қоидаларини тиклаш йўлидаги кураш партиянинг кўп сонли кадрларини ғоявий жиҳатдан чиниқтирди, уларнинг активлиги, интизомини бениҳоя кучайтирди, хўжаликка раҳбарлик қилишда уларнинг билим савияси ошди, уларнинг партия ва халқ олдидаги ўз бурчларини сезиш туйғулари кучайди.

Сўнгра ўртоқ Игнатьев КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан кейин қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши юксалганлигини Татаристон мисолида жуда кўп фактлар билан кўрсатиб берди. У, Татаристон АССР қишлоқ меҳнаткашлари эришган натижалар мамлакатдаги илғор область ва республикаларнинг эришган даражасидан ҳали кейинда қолаётганлигини таъкидлайди. Ана шу нуқсонларни биз яхши биламиз, улар бизни жиддий суратда ташвишлантирмоқда, — дейди у, — ва биз ана шу нуқсонларни йўқотиш соҳасидаги ишларимизни кучайтирамиз.

Украина Компартияси, Черкасси области Черкасси район комитетининг секретари ўртоқ **П. С. Головатенко** ўз нутқида колхозаро қурилиш ташкилотлари тўғрисида кўп тўхталиб ўтди. Ана шу ташкилотларнинг вужудга келтирилиши бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни анча кўпайтирди. Уй-жойлар қурилишини арзонга тушириш учун қамишдан кўп фойдаланилмоқда. Қамишдан деворлар, шиплар ва тўсинлар ишланади. Маданий-маиший бинолар ва колхозчилар учун уй-жойларни кўпроқ қуришга алоҳида эътибор берилди. Эндиликда ҳар йили 600-800 тадан уй-жой қурилмоқда. Бу уйлар икки-уч хонали бўлиб, уларнинг пойдевори ғишт ва тошдан ясалади, уйларнинг томига черепица ёки шифер ёпилади. Қишлоқларни обод қилиш соҳасидаги ишлар кучайтириб юборилди.

Ўртоқ Головатенко колхозаро қурилиш ташкилотларига раҳбарликни яхшилаш учун колхозаро қурилиш ташкилотларининг область кооператив кенгашини тузишни таклиф этди.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг 18 декабрь эрталабки мажлисида КПСС Тува область комитетининг секретари ўртоқ **С. К. Тока,** Моспроект архитектура устахоналарининг бошлиғи ўртоқ **З. М. Розенфельд,** Москва область проект институтининг директори **А. И. Васильев** ва Москва область ижроия комитети қурилиш материаллар ва қурилиш деталлари саноати бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ **Т. А. Восканян** ҳам сўзга чиқдилар. Шу билан эрталабки мажлис тамом бўлди.

* * *

КПСС Марказий Комитети Пленумининг 18 декабрь кечки мажлисида Саратов область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ **А. Ф. Кононенко** биринчи бўлиб сўзга чиқди. У ўз нутқини тиркаладиган комбайнларни ўзгартириб, ўзиюрар комбайнларга айлантириш масаласига бағишлади. Маълумки, — дейди нотиқ, — ўзиюрар комбайнлар тиркаладиган комбайнларга нисбатан унумли ишлайди, чунки тиркаладиган комбайнлар кучли ўрмаловчи тракторга тиркалади ва уларга камида 4-5 киши хизмат қилади. Бу эса бизни тиркаладиган «С-6» комбайнларни ўзгартириб, ўзиюрар комбайнларга айлантириш йўлларини қидириб топишга мажбур этди.

Тиркаладиган «С-6» комбайнини ўзгартириб, ўзиюрар комбайнга айлантириш соҳасида бажарилган ишларни текшириб чиқишнинг дастлабки натижалари бундай комбайннинг текис ерларда ёки унча баланд бўлмаган тепаликларда бир қатор ёки икки қатор қилиб ўрилган ҳосилни йиғиштириб олиши мумкин эканлигини кўрсатади. Областда тиркаладиган 9 минг комбайнни ўзгартириб ўзиюрар комбайнга айлантириш мўлжалланди. Бу эса, маблағ ва ишчи кучларини ғоят тежайди.

Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **А. Ю. Снечкус** қуйидагиларни айтади:

— Литва меҳнаткашлари мамлакатимизнинг қишлоқ хўжалигини кейинги йилларда ривожлантириш соҳасида эришилган жуда катта муваффақиятларни зўр мамнуният билан қайд қиладилар. Қишлоқ хўжалиги ғоят юксалган бир пайтда партияга қарши бўлган ва халқ ҳаётидан ажралиб қолган группа қатнашчилари Маленков, Молотов, Каганович, Булганин, Шепиловлар шармандаи-шармисор бўлдилар. Партия томонидан тор-мор келтирилган ана шу антипартиявий группанинг қатнашчилари халқ хўжалиги соҳасида энг муҳим тадбирларни амалга оширишга халақит беришга уринган эдилар.

Нотиқ Литва меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида эришган муваффақиятлари ҳақида гапиради. Бу йил республикада хўжаликларнинг барча категориялари бўйича ҳар 100 гектар қишлоқ хўжалик майдони ҳисобига 363 центнер сут ва 71 центнер гўшт тайёрланади. 1958 йилда колхозларнинг пул даромадлари 1953 йилдагига нисбатан 4,3 баравар ортади.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг президенти ўртоқ **П. П. Лобанов** минбарга чиқади. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг докладида, — дейди у, — Бутуниттифоқ ем-хашак илмий-текшириш институти ва оқсил модда лабораториясининг ишлари кескин ва жуда тўғри танқид қилинди. Ана шу лабораторияга академик Перов раҳбарлик қилади. Бу тўғри танқид қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг кўп муассасаларига ва бу академиянинг президиумига ҳам тааллуқлидир. Академия президиуми ўз ихтиёридаги илмий муассасаларнинг ишларини контроль қилишни ҳануз таъмин этмаётир.

Ўртоқ Лобанов айтадики, қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаётган олимлар кейинги даврда қишлоқ хўжалиги ишларини олиб боришнинг мамлакатдаги турли зоналарга муносиб бўлган тўғри системасини ишлаб чиқишга катта эътибор бердилар. Сўнгра ўртоқ Лобанов бундай деди: Биз, «Правда» газетасининг «Ботанический журнал» редакцияси тутган позиция ҳақидаги мулоҳазаларини тамомила тўғри ва ўз вақтида изҳор қилинган фикр деб ҳисоблаймиз.

Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **И. Р. Раззоқов** қуйидагиларни айтди:

— Марказий Комитет шу давр ичида саноат ва қурилишни бошқаришни қайта ташкил этиш, жуда катта қўриқ ва бўз ер массивларини ўзлаштириш, МТСларни қайта ташкил қилиш, иттифоқчи республикаларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш, маҳаллий партия ва совет органларининг роли ва жавобгарлигини ошириш каби ҳақиқатан ҳам революцион тадбирларни амалга оширди. Буларнинг ҳаммаси кўп миллатли совет халқининг Коммунистик партия раҳбарлигида буюк муваффақиятларга эришувини таъминлади.

Сўнгра ўртоқ Раззоқов дон, картошка, сабзавот, қанд лавлаги, сут етиштиришни кўпайтирган Қирғизистон ғаллакорларининг эришган муваффақиятларига тўхталиб ўтди.

Ўртоқ Раззоқов пахтачилик соҳасида муваффақиятли суратда мусобақа ўтказаётган Ўрта Осиё республикалари жамоат чорвачилигини тезликда юксалтириш учун ўзаро социалистик мусобақани авж олдиришлари керак, деган таклифни киритди.

Украина Компартияси Қрим область комитетининг секретари ўртоқ **В. Г. Комяховга** сўз берилади. У айтадики, партияга қарши группанинг қатнашчилари томонидан қишлоқ хўжалиги масалаларида ўтказиб келинган разил сиёсат Қримнинг боғдорчилиги ва узумчилигига катта зарар етказди. Солиқ солишда илгари мавжуд бўлган система боғдорчиликка жуда ёмон таъсир кўрсатган эди, колхозларнинг моддий аҳволига путур етказган эди. Ҳозирги вақтда КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорини амалга ошириш асосида Қримда катта ўзгаришлар рўй берди. Кейинги уч йил ичидагина областда 92 минг гектардан кўпроқ ер, шу жумладан бу йил 51,5 минг гектар ер боғ ва узумзорга айлантирилди.

КПСС Приморье ўлка комитетининг секретари ўртоқ **Т. Ф. Штиков** айтадики, КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан кейин ўтган беш йиллик давр партия Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалигидаги аҳвол тўғрисида чиқарган хулосалари жуда тўғри эканлигини бутунича ва тўла равишда исбот этди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги барча тармоқларнинг мисли кўрилмаган тез суръатлар билан ўсганлиги ва совет халқининг бениҳоя зўр меҳнат қаҳрамонлиги партиямиз ва унинг Марказий Комитетининг сиёсати доно сиёсат эканлигини яна бир марта яққол кўрсатди.

Сўнгра ўртоқ Штиков ўлкадаги колхоз ва совхозлар эндиликда давлатга бундан беш йил илгаридагига нисбатан анча кўпроқ маҳсулот топширмоқдалар, деди. Нотиқ чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни жуда қисқа вақт ичида кескин суратда кўпайтириш учун Приморье қишлоқ хўжалик ходимларининг янада зўр бериб ҳаракат қилишлари талаб этилади, — деб таъкидлади.

КПСС Смоленск область комитетининг секретари ўртоқ **П. И. Доронин** Смоленск область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ҳаётида катта ўзгаришлар рўй берганлиги ҳақида гапирди. Областнинг қишлоқ хўжалиги 1953 йилгача жуда ҳам қаровсиз ташлаб қўйилган эди, колхозларда асосий қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш йил сайин камайган эди. Меҳнат кунига жуда ҳам оз ҳақ тўланар эди. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари хўжаликни тез суръатлар билан юксалтириш йўлини очиб берди. Область партия комитети ана шу қарорларни бажариш юзасидан областдаги энг яхши ходимлардан 300 кишини районлардаги раҳбарлик ишларига юборди. Район партия комитетлари эса партия ташкилотларининг энг тажрибали раҳбарларидан 825 кишини бевосита колхозларда ишлаш учун, асосан колхоз раислари бўлиб ишлаш учун юбордилар.

1953 йилда Смоленск области давлатга атиги 25 минг тонна гўшт берган бўлса, 1957 йилда 51 минг тонна гўшт топширди. Бундан беш йил муқаддам колхозлар ҳар бир сигирдан 1053 литр сут соғиб олган бўлсалар, ўтган йили областда ҳар бир сигирдан 2226 литр сут соғиб олинди. Ана шу йиллар ичида зиғир ҳосили ва зиғиркорликдан олинган даромадлар муттасил кўпаяборди. 1953 йилда колхозлар хўжаликнинг барча тармоқларидан 153 миллион сўм даромад олган бўлсалар, ўтган йили 800 миллион сўм даромад олдилар.

КПСС Омск область комитетининг секретари ўртоқ **Е. П. Колушчинский** минбарга чиқади. Нотиқ Омск область қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятларни анализ қилади. Областда кейинги йилларда 1 миллион 100 минг гектар қўриқ ер очилди. Колхоз ва совхозлар беш йил ичида КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан аввалги 12 йилдагига нисбатан кўпроқ ғалла топширдилар.

Нотиқ айтадики, Сибирда дон ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни янада кўпайтириш манфаатларини кўзда тутиб, деҳқончилик соҳасида тўғри системага ўтиш зарур. Менинг фикримча, — дейди у, — Т. С. Мальцевнинг системаси Сибирь областлари учун мувофиқдир.

Литва ССР Капсук районидаги Черняховский номли колхознинг раиси ўртоқ **В. К. Адомавичюс** кейинги йилларда шу колхозда рўй берган жуда катта ўзгаришлар ҳақида гапиради.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг 18 декабрь кечки мажлиси шу билан тамом бўлди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР Денгиз флоти министрлигининг Шимолий денгиз йўли бошқармаси Қутб авиацияси самолётининг экипаж аъзоларини мукофотлаш тўғрисида

Бельгиянинг Антарктида тадқиқотчиларини қутқариш вақтида мардлик ва юксак маҳорат кўрсатганликлари учун **мукофотлансинлар:**

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Перов Виктор Михайлович — самолёт командири.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Афонин** Владимир Васильевич — иккинчи учувчи.
2. **Бродкин** Борис Семенович — штурман.
3. **Зорин** Николай Гаврилович — бортрадист.
4. **Меньшиков** Ерофей Николаевич — бортмеханик.
5. **Сергеев** Виктор Михайлович — бортмеханик.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Макушок Виктор Маркеллович — таржимон.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1958 йил 18 декабрь.

Совет Антарктик экспедицияси авиация отрядининг командири қутб учувчиси ўртоқ В. М. ПЕРОВГА

Экипаж аъзолари: Е. В. АФОНИН, Б. С. БРОДКИН, В. М. СЕРГЕЕВ, Е. Н. МЕНЬШИКОВ, Н. Г. ЗОРИН, В. М. МАКУШОК ўртоқларга.

Азиз ўртоқлар, Сизларни Антарктикада фалокатга учраган бельгиялик қутб тадқиқотчиларини қутқариш юзасидан Ҳукуматнинг топшириқларини муваффақиятли бажарганлигингиз билан Совет Ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан табриклайман. Сизнинг фидокорона ишингизни бутун совет халқи ва бутун тараққийпарвар инсоният зўр эътибор билан кузатиб турди. Сизнинг қаҳрамонона ҳаракатингизда совет халқига ва социалистик жамиятимизга хос бўлган юксак фазилатлар — халқлар дўстлиги йўлида мардлик ва инсонпарварлик фазилатлари ўз ифодасини топди.

Сизнинг қаҳрамонлигингизга совет халқи юксак баҳо берди. Сизни Ҳукумат мукофоти билан қутлайман ҳамда Сизга сиҳат-саломатлик ва мураккаб ҳамда олижаноб ишингизда муваффақият тилайман.

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Н. ХРУШЧЕВ.

1958 йил 18 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР Олий Советини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси тўртинчи чақириқ Олий Советининг еттинчи сессияси 1959 йил 5 январда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1958 йил 13 декабрь. Тошкент шаҳри.

Қозоқ санъати ва адабиёти декадаси

Москвадаги «Компрессор» заводининг клуби 18 декабрда гавжум ва байрам тусини олган эди. Бу ерда ишлаб чиқариш илғорларининг қозоқ санъати ва адабиёти декадаси қатнашчилари билан учрашуви бўлди. Завод ишчилари азиз меҳмонларни самимий кутиб олдилар. Завод партия комитети секретарининг ўринбосари А. Литягин уларни самимий табриклади.

Бу ерда қўйилган катта концертда Қарағанда шахтёрларининг хори, Гўрьев шаҳри халқ чолғу асбоблари оркестри, Шимолий Қозоғистон қўриқ ерликларининг рақс группаси, меҳнат резервлари ўқувчиларининг ашула ва рақс ансамбли, ҳаммаси бўлиб икки юздан ортиқ ашулачи, раққос ва музикачилар қатнашди.

СССР Бадиий академиясида ўша куни республика рассомларининг виставкаси муҳокама қилинди.

Қозоғистон ССР Рассомлар союзи правлениесининг раиси С. Мамбеев Қозоғистон тасвирий санъатининг вужудга келиши ва ривожланиши тўғрисида гапириб берди. Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги А. Маргулан ҳозирги замон қозоқ санъати қандай манбаларга асосланганлиги ҳақида сўзлади. У, амалий санъат — тош ўймакорлиги, декаратив сураткашлик, монументал расмлар, гилам тўқиш, металл буюмларга нақш солиш — республиканинг ҳамма жойларида: ишчи оилаларида ҳам, колхоз овулларида ҳам кенг ёйилган, деб айтди.

Муҳокама вақтида И. Серебряний, Е. Белашова, Д. Дубинский, А. Салтиков ёш рассомларнинг, ҳайкалтарошларнинг ва графикларнинг муваффақиятлари тўғрисида гапирдилар. Москва ва Ленинграддаги олий ўқув юртларини битириб чиққан санъаткорларнинг катта группаси санъатни юксалтиришга ёрдам берди. Муҳокама вақтида айтилдики, оптимизм, порлоқ ва қувноқ ҳаётни сезиш рассомларнинг ижодига хос хусусиятлардир.

СССР Ёзувчилари союзида қозоқ шоирларининг асарлари М. Исаковскийнинг раислигида ижодий муҳокама қилина бошланди. Шоирлардан А. Токмагамбетов, А. Тожибоев, Г. Ўрмонов, Д. Абилов, Т. Жароков, Д. Мулдагалиев, Х. Бекхожин шеърларининг таржималари муҳокама қилинди.

Сўзга чиққанларнинг таъкидлаб ўтишича, ўзи ҳақида эмас, балки замонамиз ҳақида, унинг кишилари тўғрисида ҳикоя қилишга интилиш, халқ ижодкорлиги традицияларига садоқат — қозоқ шоирлари ижодига хос бўлган хусусиятлардир.

Муҳокама давом этмоқда.

Кремль театрида ўша куни В. Шекспирнинг «Ўжар қизнинг тийилиши» пьесасини Қозоғистон академик драма театри саҳнага қўйди. Обой номидаги давлат опера ва балет театри Б. Асафьевнинг «Боқчасарой фонтани» балетини пойтахтда иккинчи марта кўрсатди. Республика рус драма театрида А. Чеховнинг «Платонов» пьесаси қўйилди.

Чайковский номли залда қозоқ санъати усталарининг катта концерти бўлди. Концертда театрлар ва Қозоғисон филармонияси артистлари қатнашдилар. (ТАСС).

Наманган области давлатга пахта топшириш планини бажарди

Наманган областининг пахтакорлари пахтадан юқори ҳосил олиш учун курашиб, бу йил самарали натижаларга эришдилар. Область меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида маъқулланган коммунистик жамият қуришни янада авж олдиришнинг етти йиллик буюк программасидан руҳланган ҳолда КПСС XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Область колхозлари ва совхозлари 18 декабргача давлатга 298 минг тонна пахта топшириб, планни бажардилар. Ҳар гектар майдондан ўртача 25,4 центнердан ҳосил олинди. Давлатга топширилган пахтанинг 79 проценти биринчи сортга ўтди.

Областнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга пилла, гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа маҳсулотлар топшириш планларини ҳам тўла ва ошириб бажардилар.

КПСС XXI съездида ўртоқ Н. С. Хрушчев қиладиган доклад тезисларидан беҳад хурсанд бўлган область меҳнаткашлари кейинги йилларда эришган ютуқларни бундан буён амалий иш билан мустаҳкамлаш учун астойдил курашмоқдалар.

Ернинг учинчи совет сунъий йўлдоши Ер атрофини уч минг марта айланиб чиқди

Ернинг учинчи совет сунъий йўлдоши 18 декабрь Москва вақти билан соат 23-50 минутгача Ер атрофини уч минг марта тўлиқ айланиб чиқди. Йўлдош орбитага чиқарилганидан бери 218 кун ўтди. Шу вақт ичида у 138 миллион километрдан ортиқ масофани учиб ўтди. Йўлдош учиб ўтган масофа Ойгача бўлган масофадан 138 баравар ва Марс ерга рўпара турган вақтда (яъни Марс Ерга энг яқин турганда) унгача бўлган масофадан икки ярим баравардан ҳам ортиқдир. Йўлдошнинг Ер атрофида айланиш даври унинг бошлангич давридагига нисбатан 3,71 минут камайди ва 102,24 минутга баравар бўлди, орбитанинг максимал баландлиги (апогейи) эса 1880 километрдан 1530 километргача камайди. Ҳозирги вақтда учинчи йўлдошнинг айланиш даври ҳар суткада ўртача ҳисоб билан қарийб бир ярим секунд ўзгармоқда.

Учинчи совет сунъий йўлдошининг ҳаракатини оптик ва радиотехника воситалари билан кузатиш ишлари муваффақиятли давом эттирилмоқда. Координация-ҳисоб маркази ҳозиргача совет ва чет эл астрономик кузатиш станциялари ва обсерваторияларидан 69 мингдан ортиқ радиоўлчов маълумотлари ҳамда 7.500 дан ортиқ оптик кузатиш маълумотлари олди ва уларни ишлаб чиқди.

20,005 мегагерц частотада ишлайдиган «Маяк» передатчигининг радиосигналларини бутун дунёда юзлаб радиостанциялар ва радиоҳаваскорлар қабул қилиб олмоқда. «Маяк» передатчиги, ундан олинган сигналлардан кўриниб туришича, асосан қуёш батареяларидан қувват олиб турибди. Батареялар етти ойдан кўпроқ вақтдан бери ишлаб турибди.

Космосда учиш шароитида қуёш батареяларининг пухта ишлаётганлиги совет олимлари ва инженерларининг Ер сунъий йўлдошидаги аппаратларни электр қуввати билан таъминлаш проблемасини муваффақиятли ҳал қилганликлари тажрибада тасдиқланиб турибди. Совет олимларининг планеталараро кораблини электр қуввати билан таъминлаш проблемасини ҳал қилиш йўлида биринчи қадам бўлган бу муваффақияти совет фани ва техникаси тарихига яна бир шонли саҳифа ёзади.

21 декабрда йўлдошни эрта билан қуёш чиқиши олдидан шимолий кенгликнинг 12 градусидан 61 градусигача ҳамда жанубий кенгликнинг 25 градусидан 60 градусигача оддий кўз билан кўриш мумкин. (ТАСС).

КПСС XXI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Ўртоқ Н. С. Хрушчев докладининг тезислари ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мактаблар ҳақидаги тезислари умумхалқ муҳокамасида

Пахта саноатини ривожлантириш йўллари

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС XXI съездида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг контроль рақамлари тўғрисидаги доклади тезисларида шу нарса алоҳида кўрсатилиб ўтиладики, Ўзбекистон ССР бундан кейин ҳам мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлиб қолади. 1965 йилга бориб республика колхоз ва совхозларида пахта етиштиришни 3 миллион 800 минг тоннага етказиш мўлжалланмоқда.

Кўриниб турибдики, юксалиш рақамлари жуда катта. Шу муносабат билан республикамиздаги пахта тозалаш саноати олдида ҳам ғоят катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Келгусида пахтачиликни ривожлантириш учун ғўзага ишлов бериш ва ҳосилни йиғиб олиш ишларида машиналар кенг жорий қилинади. **Жумладан, пахта териш машиналаридан кенг фойдаланиб, кунига йиллик планнинг 3-4 проценти миқдорида пахта тайёрлаш кўзда тутилмоқда.** Пахта машинада терилгач, унинг ифлослиги ошади. Шу сабабли, машинада терилган пахта қўлда терилган пахтага қараганда кўпроқ қуритилиши ва тозаланиши лозим.

Шу муносабат билан ҳаёт бизнинг олдимизга фақат тайёрлов пунктлари ҳузуридагина эмас, балки шу билан бирга колхоз ва совхозлар ҳузурида ҳам пахта қуритиш-тозалаш цехлари барпо этиш вазифасини қўймоқда. Бу йил баъзи бир колхозлар, жумладан Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда худди ана шундай цех қурилди.

Пахта саноати марказий илмий-текшириш институтининг ходимлари иш унуми ғоят юқори бўлган панжарали-парракли тозалагичлар лойиҳасини ишлаб чиқди. «Узбекхлопкомаш» заводида тайёрланаётган бу машина қуритиш-тозалаш цехларида иш унумини кескин суратда ошириш имконини беради. Бу тозалагич асосан машинада терилган пахтани йирик хасчўплардан тозалашга мўлжалланган. У соатига 3 тонна пахта ўтказганда, тозалаш эффекти 80-85 процентни ташкил этади.

Шунингдек, пахта заводлари ва қуритиш-тозалаш цехларида иш унумдорлигини ошириш имконини берувчи бошқа янги машина ва механизмлар ҳам яратилди. Чунончи, институт эскириб қолган 4 барабанли таъминлагич ўрнига панжарали-парракли таъминлагичлар лойиҳасини ишлаб чиқди. Бу машина эски типдаги машиналарга қараганда икки баравар кўп иш унумига эга. Шунингдек, пахта заводларидаги узлуксиз технология потогига янги процесс — толани пресслашдан олдин тозалаш процесси киритилаётир. Толадан турли хасчўпларни тозалайдиган янги машина 1959 йилдан бошлаб оммавий равишда ишлаб чиқарилади.

Ана шу юқоридаги тадбирларни амалга ошириш натижасида барча машиналарнинг (тайёрлов пунктлари ҳузуридаги қуритиш-тозалаш цехлари машиналарини ҳам қўшиб ҳисоблаганда) тозалаш эффекти 99,5 процентга етади. Бу эса, машинада терилган пахтадан сифати стандартга жавоб берадиган тола олиш-дек асосий вазифани ҳал қилиш имконини беради.

Институтимиз коллективи олдида юқори сифатли чигит етказиб беришни таъминлаш соҳасида ҳам ғоят катта вазифалар турибди. Уруғлик чигитларни сортларга ажратадиган лентали машина яратилмоқда. **Уруғлик чигитни ажратиш ғоят катта аҳамиятга эга эканлиги ҳисобга олиниб, 1959 йилдан бошлаб пахта заводларида ана шу мақсадда янги цехлар қуришга киришиш зарур.**

Пахта тозалаш саноатида момиқ ажратувчи янги машиналарнинг жорий қилиниши уруғлик чигит тайёрлашни яхшилаш билан бир қаторда, бошқа, иккинчи ғоят муҳим масалани — момиқ ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг таннархини камайтириш масаласини ҳам ҳал қилади. Маълумки, момиқ химия саноати учун жуда қимматли хомашёдир. **Агарда ҳозир пахта заводларида чигитдаги 12-13 процент момиқнинг фақат 4,7 проценти олинаётган бўлса, янги машиналар жорий этилгач, бу кўрсаткич 11-12 процентга етади.**

Корхоналардаги асосий процессларнинг ҳаммаси тўла механизациялашган. Лекин очиқ майдонларда пахтани бунтлаш ҳозирги кунда энг кўп ишчи кучи талаб этмоқда. Бу вазифани пахтани тарасиз ташишни жорий этиш йўли билан ҳал қилиш мўлжалланмоқда. Ҳозир тайёрланган пахтанинг 70-80 проценти бунтланган ҳолда сақланмоқда. Пахтани тарасиз ташиш амалга оширилгач, пахта омбор ва айвонларда сақланади. Дастлабки ҳисоблар шуни кўрсатмоқдаки, бу тадбир амалга оширилгач, пахта экувчи республикаларнинг тайёрлов пунктларида ишлаётган кишиларнинг сонини 5 минг киши қисқартиш, бунтларнинг устини ёпиб қўйиш учун брезент сотиб олиш учун йилига сарфланаётган 2,5 миллион сўм маблағни тежаб қолиш имконини беради. Пахта бунтланмаган ҳолда омбор ва айвонларда сақланган тақдирда, уларнинг сифати бузилмайди ҳамда механизация масалалари анча осонлик билан ҳал бўлади.

Пахтани тарасиз автопоездларда ташиш мўлжалланмоқда. Бундай автопоездлар конструкцияси «Ташавтомаш» заводида ишлаб чиқилди ҳамда машиналар оммавий равишда тайёрланмоқда. Пахта тайёрлаш пунктлари пахтани омборларга ташийдиган транспорт воситалари билан, шунингдек пахтани автопоезд кузовига ортиш учун транспортёрларга эга бўлиши керак. **Бизнингча, ҳар бир пахта тозалаш заводида тарасиз келтирилган пахталарни қабул қилиб олувчи механизациялашган битта ёки иккита оператив складлар қуриш лозим.**

Пахтани тарасиз ташишга ўтиш учун қилинадиган катта харажатлар юк ташиш таннархини камайтириш ҳисобига қисқа муддат ичида қопланади. Бу усулга ўтилгач, пахта саноатида ҳар бир тонна пахтани ташиш таннархи камида 22 сўм камаяди.

Пахта заводларидаги ишларни ҳам комплекс механизациялашга жиддий эътибор берилади. Пневматик транспортёрга пахта етказиб бериш операциясида ҳозир 5 киши ишламоқда. Бу ишни механизациялаш мақсадида институтда механик таъминлагич конструкцияси яратилди. Бу механизм бир оператор ва бир ёрдамчи ишчи томонидан бошқарилади.

Пахта тозалаш заводларини автоматлаштириш масаласига ҳам етти йилликда алоҳида эътибор берилади. Бу соҳада олиб борилаётган тажриба ишлари асосан тугалланди. Бекободда институт схемаси асосида яратилган автомат пахта заводи ишлаб турганига икки йил бўлди. Бу ерда приводларни бошқариш, шунингдек асосий технология процесслари тўла автоматлаштирилган. **Икки йиллик тажриба шуни кўрсатдики, пахта заводларини автомат равишда бошқаришга ўтказиш ҳар тарафлама қулай ва мақсадга мувофиқдир.** Бунда меҳнат унумдорлиги сезиларли даражада ошди, асосий цех ишчилари ҳар сменада уч кишига қисқарди, электр қуввати сарфлаш 12-15 процент камайди.

Етти йилликда Ўзбекистондаги барча пахта заводларини тўла автоматлаштириш ва уларда приводларни бошқаришни марказлаштирилган усулга кўчириш мўлжалланмоқда. Янги машиналарни жорий қилиш йўли билан ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш натижасида яқин йиллар ичида пахта заводларининг техника даражаси кескин равишда кўтарилади.

Шуни алоҳида айтиб ўтиш кераки, пахтани қуритиш, тозалаш ва уни сақлаш ҳаддан ташқари кўп ерга сочиб юборилганлиги бу соҳадаги энг асосий камчиликдир. Ҳозир пахта колхозда, тайёрлов пунктларида ва пахта заводларида қуритилади ва тозаланади. Бунда кўпгина ишлар, чунончи қуритиш ва тозалаш ишлари айнан такрорланади. Пахтани колхоздан тайёрлов пунктига, шундан сўнг заводга ташиш, уни складларга жойлаштириш, қоплаш ва шу каби бошқа ишлар учун жуда кўп меҳнат талаб қилинади. Пахта саноатининг ана шу камчиликларини тугатиш мақсадида, бизнингча, баъзи бир тадбирларни амалга ошириш лозим. **Жумладан, бевосита колхозларнинг ўзида мавсумий пахта заводлари қуриш бу соҳада энг мақбул йўлдир. Шундай қилинганда, тайёрлов пунктларининг шохобчаларига мутлақо эҳтиёж қолмайди.**

Бу заводда пахта тозаланади, қуритилади, шунингдек унинг толаси ажратилади. Бундай корхоналарнинг ишлаб чиқариш процесслари унчалик мураккаб бўлмаган механизмлар воситасида механизациялаш мумкин. **Бу тадбирни амалга ошириш республикамиз пахта заводларида ишлаётган ишчиларнинг 39 процентини бошқа ишларга кўчириш, меҳнат унумдорлигини 2,1 баравар ошириш, тайёрлов ва пахта ташиш учун сарф қилинаётган харажатларни 71 процент камайтириш, бир тонна толанинг таннархини 3,6 процент камайтириш имконини беради.** Хуллас, республикамиз бўйича йилига 264,8 миллион сўм фойда келтирилади.

Г. КИРИЛЛОВ,
Пахта саноати Марказий илмий-текшириш институти директорининг ўринбосари, техника фанлари кандидати.

Газеталар саҳифаларида

ЯНГИЙЎЛ

Сталин номли 15-ўрта мактаб директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи ўртоқ Ф. Пўлатов «Янгийўл» газетасида босилган «Ҳаёт шуни талаб қилади» сарлавҳали мақоласида шундай деб ёзади:

«Биз КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида»ги тезислари проектини ота-оналар ва педагогик коллектив ўртасида кенг муҳокама қилиб чиқдик.

8 йиллик мажбурий таълим программаларига пахтачилик, пиллачилик агротехникасини ўргатувчи айрим боблар киритилиб, меҳнат дарслари кўпайтирилса янада яхшироқ натижаларга эришиш мумкин бўлур эди. Бунда ўқувчиларнинг техникумларда қайта ўқиб ихтисосларини оширишларига эҳтиёж қолмайди. Техникумларни эса умумий политехника таълими мактаблари билан қўшиб юбориш мақсадга мувофиқдир».

* * *

КОММУНИСТ

Октябрь район ижроия комитети ер тузиш бўлимининг бош инженери ўртоқ К. Аҳмедов «Коммунист» газетасида қуйидагиларни ёзади:

«Районимиз колхозлари ихтиёрида фойдаланилмаётган 1000 гектардан ортиқ бўш ва партов ерлар бор. **Яқин йиллар ичида шу ерларнинг 500 гектаридан ортиқроғи техника ёрдами билан пахта майдонига айлантирилиши керак. Партов ва бўз ерлардан 200 гектарини 1959 йилда ўзлаштирамиз».**

* * *

КОММУНИЗМ БАЙРОҒИ

Тошкент район газетаси «Коммунизм байроғи»да 4-боғдорчилик совхози партия ташкилотининг секретари ўртоқ Дўстжонов совхознинг етти йилликда янада барқ уриши, сердаромад хўжаликлардан бирига айланиши ҳақида ёзади.

«Ишчиларимиз, — дейди у, — партия XXI съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун курашиб, кузги-қишки ишларни уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. **Боғдорчиликни ривожлантиришга эътибор янада кучайтирилди. Ҳозир коллективимиз кучи билан 10 гектар ерга ток кўчати ўтқазиб қўйилди. Бундан ташқари келгуси йилда қўшимча равишда 30 гектар ерда мевали боғ барпо қилиш учун зарур чораларни кўрмоқдамиз.** Биз етти йилликда шаҳар меҳнаткашларини узум, олма, анор ва бошқа мевалар билан мўл-кўл таъминлашга муносиб ҳиссамизни қўшамиз».

Мактабимизда ҳамма ҳунарманд бўлиб чиқади

Мактаб-интернатлар КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мактабнинг ҳаёт билан алоқасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги тезисларини пухта ўрганиб, коммунистик жамиятнинг ҳар тарафлама тараққий этган ва билимдон қурувчиларини тайёрлаш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Бизнинг мактаб-интернатимиз кейинги йилларда йигит ва қизларни турли касбларга ўргатиб бораётир.

Мактабимизнинг устахона ва меҳнат тўгаракларида, гараж, ошхона, радиоузел ва ёрдамчи хўжаликларида ўқишни ишлаб чиқариш меҳнати билан боғлаб олиб бориш, дурадгорлар, пойафзалчилар, радистлар, шоферлар, тикувчилар, ошпазлар, сартарошлар, боғбонлар ва бошқа касб эгаларини тайёрлаш имкониятига эгамиз.

Бу соҳада дастлабки қадам қўйилди.

264 ўғил боланинг сочини олиш учун 1957 йилдан бери ҳар ойда 528 сўм тўланарди. Мактаб-интернат ташкил этилган вақтдан то 1958 йил 1 сентябргача мактаб-интернат болаларининг сочини олишга давлатнинг 9824 сўм маблағи сарфланибди. Бу ўқув йилида ўз-ўзига хизмат қилишга ўтганимиздан кейин 5280 сўмни тежадик.

Ўз-ўзига хизмат қилиш бу билан чегараланилмайди, албатта. Бу хизмат тарбияланувчилар ҳаётига кун сайин сингиб бормоқда. Бу усул ошхонада, ётоқхонада, ёрдамчи хўжаликда жорий қилинган. Ўқиш корпусини болаларнинг ўзлари озода сақламоқдалар.

Биз 30 болага хизмат қиладиган ошхона ташкил қилмоқчимиз. 30 бола ўз-ўзига хизмат қилади. Бу билан 2-3 йил ичида 30 болани ошпаз қилиб тайёрлаш имкониятига эга бўламиз.

Мактаб-интернат ёрдамчи хўжалиги учун ажратилган ерлар деҳқончиликни ва чорвачиликни ривожлантириш имкониятини беради. Ҳозир унда сабзавотчилик, полиз ва боғдорчилик яхши ривожланган.

Энди биз паррандачилик фермасини ҳам ташкил этмоқчимиз. 1959 йил март ойида инкубатория станциясидан 1500 жўжа, 1 апрелдан бошлаб эса 2000 ўрдакча сотиб олмоқчимиз.

Паррандачилик фермасининг озуқа базасини яратиш ҳақида ҳам ўйламоқдамиз. Давлатдан бериладиган озуқа билан паррандаларни боқиш анча қимматга тушади. Давлат маблағини тежаш мақсадида, паррандачилик фермаси учун 1 гектар ер ажратилди. Бу ерга хашаки лавлаги экиб, гектаридан 250-300 центнер ҳосил оламиз. Ферма территориясини ҳайдаб, йўнғичка экамиз. Ошхона ва полиз чиқиндиларининг ҳаммаси паррандаларни боқиш учун сарфланади. Биз паррандачиликдан келгуси йилнинг ўзида 16 минг 50 сўм даромад қилишимиз керак.

Паррандаларни тажрибали паррандачи бошчилигида ўқувчилар парвариш қиладилар. Шундай қилиб, биз болаларга яна бир касб— паррандачиликни ўргатишга муваффақ бўламиз.

Мактаб-интернатимиз ёрдамчи хўжалигида 7 гектар ер бор. Бундан ташқари бу йил 3 гектар ерда боғ барпо этилди. Биз 1959 йилдан бошлаб мактаб-интернат территориясини кўкаламзорлашга киришамиз, мевазор боғ ташкил этиб, олма, олча, шафтоли ва бошқа мева кўчатлари ўтқазамиз.

Мана шу тадбирларнинг ҳаммасини бажаришда ўқувчилар актив иштирок этади. Бу билан биз яна бир муҳим вазифани бажарамиз: болаларда табиатга, дарахт ўстиришга муҳаббат уйғотамиз.

Болалар ёрдамчи хўжаликларда ва боғларда ишлаш билан қишлоқ хўжалиги бўйича истаган касбни танлай оладилар.

Биз болаларни меҳнатга ўргатиш, ўз-ўзига хизмат қилишга кўчиш йўли билан яқин 3-4 йил ичида 51 минг 588 сўм маблағни тежашга муваффақ бўламиз.

Косибчилик, бичиқчилик, тикувчилик, радистлик, шоферлик ва бошқа группаларни ҳам тузамиз.

Ўқувчилар сони йил сайин ошиб боришини, моддий базани кенгайтиришни назарда тутиб, қуйидаги тадбирларни амалга оширмоқчимиз.

Дастлаб янги ўқув корпуси қуриш керак.

Мактаб-интернатларнинг айрим тарбиячилари ва ўқитувчилари ўзларининг мактабда орттирган тажрибаларини мактаб-интернатга юзаки кўчиришга ҳаракат қиладилар. Бундан ташқари баъзи ўртоқлар мактаб-интернатда тарбияланувчилар билан ишлаш хусусиятларини билмайдилар. Улар ўзларига ажратилган соатларни ўташ билан чегараланадилар. Мактаб-интернатдаги ҳар бир ходим ўзини ўқувчиларнинг ота-онаси деб ҳисоблаб, ўзларини шундай тутганларидагина биз ўз ишимизни муваффақиятли бажара оламиз.

Мана шуларни назарда тутиб, биз қуйидаги таклифларни киритишни зарур деб ҳисоблаймиз:

Мактаб-интернатлар тармоғи кенгайиб бораётганлиги туфайли **пединститутлар ҳузурида мактаб-интернатлар учун педагог-тарбиячилар тайёрлайдиган махсус факультет ташкил этиш керак.**

Болаларга ҳунар ўргатиш учун политехника таълими назарияси ва практикасини яхши билган мутахассислар тайёрлайдиган махсус факультетлар бўлиши лозим.

Ўқитувчилар малакасини ошириш институтлари 1959 йилдан бошлаб мактаб-интернат ходимларининг малакасини оширишга киришишлари лозим.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ва Педагогика фанлари илмий-текшириш институти 1959 йил мартида (кўкламги каникул даврида) мактаб-интернат ходимларининг республика илмий методика конференциясини ўтказишлари, бу конференцияга мактаб-интернат директорларини, ўқитувчиларини, тарбиячиларини ва меҳнат инструкторларини таклиф этиш керак.

Султон ЭШОНОВ,
Область 1-мактаб-интернат директори.

Ўзбекистонда Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа Совет жамиятининг бўлими тузилди

19 декабрда республика меҳнаткашлари ва жамоат ташкилотларининг жуда кўп вакиллари Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа Совет жамиятининг Ўзбекистон бўлимининг таъсис этиш мажлисида қатнашиш учун Тошкентдаги Адабиётчилар уйига тўпландилар.

Мажлисни чет эллар билан маданий алоқа қилиш Ўзбекистон жамияти правлениесининг раиси Ш. К. Ширинбоев қисқача нутқ билан очди. Ш. К. Ширинбоев жамиятнинг Ўзбекистон бўлимини тузиш ташаббускорлари группаси номидан нутқ сўзлади.

Мажлисда Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа қилиш совет жамияти правлениесининг аъзоси, Ўзбекистон ССР маданият министри С. А. Азимов доклад қилди.

«Ўзбекистон маданияти» газетасининг редактори Р. Файзиев, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Матқобилов, Хоразм область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Рўзметова, «Ташсельмаш» заводи токарлари бригадасининг бошлиғи В. А. Аракчеев, Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния назоратининг раиси З. Бобохонов Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа қилиш совет жамиятининг республика бўлимини тузиш тўғрисидаги таклифларни қўллаб-қувватладилар.

Мажлисда бир қанча араб мамлакатларининг СССР даги элчихоналари бошлиқларидан, Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамияти правлениесидан олинган табриклар ўқиб берилди. Уларга жавоб табриклари юборилди. Мажлис қатнашчилари Судан ва Ливан СССР билан дўстлик ва маданий алоқа жамиятларига самимий табрик сўзлари билан мурожаат қилдилар.

Мажлис қатнашчилари Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа қилиш совет жамиятининг республика бўлимини тузиш ҳақида якдиллик билан қарор қабул қилдилар ва бу бўлимнинг правлениесини сайладилар.

Шу куни правлениенинг ташкилий мажлиси бўлди. Ўзбекистон ССР маданият министри С. А. Азимов правление раиси қилиб сайланди. З. Бобохонов, А. М. Муродхўжаев, Ҳ. Турсунқулов, К. З. Зокиров, Ҳ. Р. Мусахонова раис ўринбосарлари ва Н. Муҳамедов правлениенинг масъул секретари қилиб сайланди. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Раҳбарликни янги вазифалар даражасига кўтарайлик

(ПАРКЕНТ РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН)

Кеча яқинда Ўзкомпартия Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Паркент районининг колхозчиларини, РТС ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини ҳамда партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари ва барча меҳнаткашларини давлатга дон, узум, гўшт, сут, жун, тухум сотиш планини муддатидан илгари ошириб бажарганликлари, шунингдек мол туёғини кўпайтириш планини тўла адо этганликлари билан табриклади.

Ҳисобот доклади килган райком секретари ўртоқ С. Нуритдинов ва музокараларда сўзга чиққан делегатлар конференция трибунасидан туриб, эришилган ана шу муваффақиятлар ҳақида гапирдилар. район партия ташкилоти ҳисобот даври ичида сон жиҳатдан анча ўсганлиги ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланганлигини қайд қилиб ўтдилар.

Паркент райони дон, узум ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда областимизда салмоқли ўрин тутади. Район меҳнаткашлари мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг порлоқ истиқбол режаларини ўзида акс эттирган ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисларини ғоят баланд руҳ билан муҳокама қилиб, район экономикаси ва маданиятини янада ривожлантиришга қаратилган конкрет тадбирларни киритмоқдалар.

Конференцияда ҳам асосий эътибор худди ана шу масалага қаратилди. Чунончи, **1965 йилга бориб районда ялпи ғалла ҳосили 1958 йилдаги 10 минг тоннадан 18 минг тоннага ошади, яъни ҳар гектаридан олинадиган ҳосил 10 центнердан 16-18 центнерга кўпаяди. Етти йиллик охирида токзорларни 2480 гектарга етказиш ва гектаридан 120 центнердан ҳосил олиш мўлжалланмоқда.**

Районда чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишга ҳам алоҳида эътибор берилади. Шу муносабат билан **1965 йилда қорамоллар, шу жумладан сигирлар сони анча кўпаяди ва ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут ҳозирги 1500 литрдан 2600 литрданга етказилади.**

Районда халқ маорифини ривожлантириш, уй-жой ва маданий-маиший бинолар қуриш, ободонлаштириш соҳасида ҳам кўпгина тадбирлар амалга оширилади.

Конференция делегатлари эришилган ютуқлар ва янги етти йиллик вазифалари ҳақида гапириш билан бир қаторда район партия ташкилоти ишида ҳали анчагина камчиликлар борлигини кўрсатдилар ҳамда уларни бартараф қилишга қаратилган конкрет тадбирларни айтиб ўтдилар.

— Бу йил ғалла ва узумдан юқори ҳосил етиштиришга эришдик, — деди Ленин номли колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ризаев, — лекин ишимизда қатор камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Боғдорчиликда механизациядан кам фойдаландик. Бир неча бор талаб қилишимизга қарамасдан РТС қатор ораларини ишлаш учун колхозимизни трактор билан таъминламади. Ахир, техникани сотиб олганимиздан буён ўтган давр ичида РТС директори ўртоқ Свинаровнинг колхозимизга ақалли бирон марта ҳам келиб кетмаганлигини қандай баҳолаш керак? Сув танқислиги тўғрисида уч йилдан буён гапирамиз. Бундан район партия комитети ҳам, область ташкилотлари ҳам яхши хабардор. Бироқ талабимиз ҳамон натижасиз қолиб келаяпти.

Район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи ўртоқ Медведев боғдорчилик ва узумчиликни комплекс механизациялаш учун мустаҳкам техника базаси яратиш кераклиги, сув танқислигидан қутилиш учун районда учта сув омбори қуриш ҳамда майин жунли қўйларни кўпайтириш лозимлиги ҳақида гапирди.

Делегатлардан Сталин номли колхоз раиси Холматов, Энгельс номли колхоз раисининг механизация бўйича ўринбосари Сирожиддинов ва Калинин номли колхоз партия ташкилотининг секретари Назаров ўртоқлар ремонт техника станциясининг фаолиятини қаттиқ танқид қилдилар. Улар колхозлар техникани сотиб олганларидан кейин РТС раҳбарлари қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш, запас қисмлар билан таъминлаш тўғрисида бош қотирмай қўйганликлари, чорва моллари учун ем-хашак тайёрлаш вақтида пичан ўрадиган машиналар билан таъминламаганликлари, арзимаган запас қисм йўқлигидан тракторлар ҳафталаб тўхтаб қолаётганлиги ҳақида конкрет фактлар келтирдилар.

РТС директори ўртоқ Свинаров сўзга чиқиб, ўз адресига айтилган танқидий мулоҳазаларни эътироф қилди ва бундан кейин колхозларга техника ёрдами кўрсатиш яхшиланади, деб конференция қатнашчиларини ишонтирди.

Конференция делегати, Энгельс номли колхознинг илғор сут соғувчиси ўртоқ Нурматова ўз боқувидаги сигирларнинг ҳар биридан 2 минг литрга етказиб сут соғиб олганлигини, сигирлар бақувват ва ширали озуқа билан мунтазам таъминлаб турилса бундан ҳам кўпроқ сут соғиб олиш мумкинлигини айтди. Сўнгра у 1959 йилда ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сутни 2600 литрданга етказаман, деб ваъда берди.

Конференция делегатлари идеология масалаларига ҳам алоҳида эътибор бердилар, лекция пропагандаси суст олиб борилаётганлигини кўрсатиб ўтдилар.

— Ўтган ўқув йилида, — деди «Коммуна» колхози партия ташкилотининг секретари ўртоқ Мирмуҳамедов, — партия маорифи шохобчаларида машғулотлар ҳаёт билан, колхозчиларимиз олдида турган конкрет вазифалар билан маҳкам боғланган ҳолда олиб борилмади, айрим тўгаракларда давомат суст бўлди. Шунингдек, ёз даврида дала шийпонларида лекция ва суҳбатлар кам ўтказилди. Раҳбар ходимлар эса омма ўртасида вақт-вақти билан сиёсий докладлар қилиб турмайдилар. Келгусида бундай камчиликларга узил-кесил барҳам бериш керак.

Музокараларда делегатлардан Вартазаров, Содиқхўжаев, Икромов, Валиев ва Раҳимов ўртоқлар ҳам чиқиб сўзладилар. Улар ўз сўзларида район хўжалиги ҳамда маданий қурилишга қилинадиган раҳбарликни янги вазифалар даражасига кўтариш, омма орасида олиб борилаётган сиёсий тарбиявий ишларни кучайтириш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар.

* * *

Район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда С. Нуритдинов ва А. Ивасенко ўртоқлар райком секретарлари қилиб сайландилар.

А. ШЕРМУҲАМЕДОВ.

КПСС XXI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

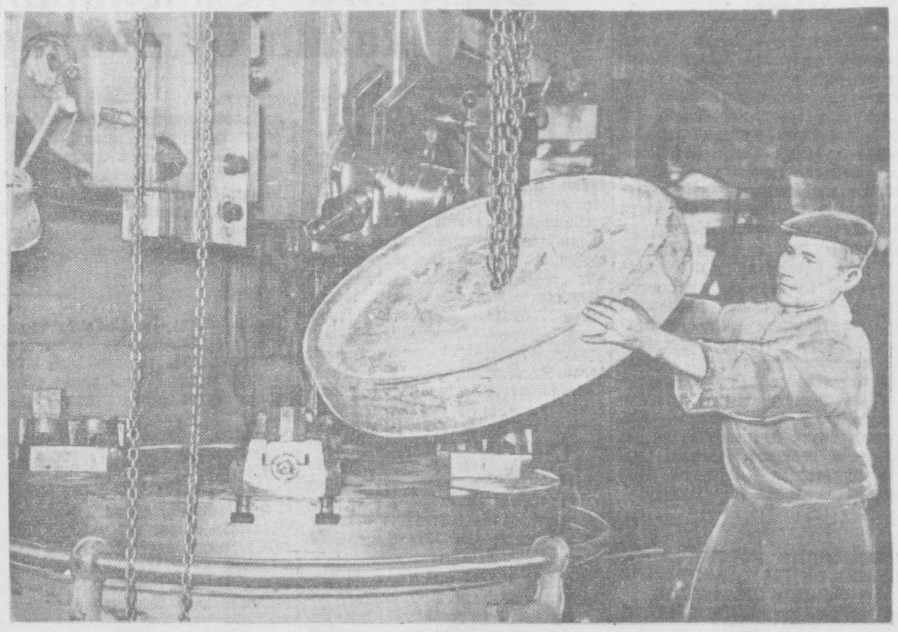

Қори Фозилов Октябрь революцияси номидаги паровоз-вагон ремонт заводининг энг яхши токарларидан ҳисобланади. У, 1958 йил топшириғини 8 ой ичида бажариб, шу кунларда келаси йил ҳисобига меҳнат қилаётир. Моҳир токарь партия XXI съезди шарафига коммунистча меҳнат қилиш ҳақида мажбурият олди. Суратда: токарь Қ. Фозилов иш устида.

И. Гильдин фотоси.

1959 йил ҳисобига

Тошкентдаги қоғоз комбинатининг коллективи социалистик мусобақани кенг ривожлантириш натижасида маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планларини бажаришда яхши натижаларга эришаётир.

Ишчилар ва инженер-техник ходимлар мавжуд машина ва механизмлардан унумли фойдаланиш, илғор технологияни кенг жорий қилиш, янги иш методларини қўллаш ҳамда меҳнат интизомини мустаҳкамлаб бориш натижасида 1958 йил топшириғини 1 декабрда тўла бажардилар. Шу давр ичида пландан ташқари 3 миллион сўмлик қоғоз, картон ишлаб чиқарилди.

Комбинат цехлари орасидаги ўзаро мусобақада қоғоз цехи коллективи олдинда бормоқда.

Комбинатнинг кўпгина ишчилари съездолди мусобақасида актив қатнашиб, ишлаб чиқариш нормасини доимо ошириб бажаришга муваффақ бўлмоқдалар.

М. МИРЗАЕВ,
И. РУСТАМОВ.

Илғор қурилиш ташкилотлари

ВЛКСМ 40 йиллиги номли Оҳангарон давлат район электростанцияси қурилишининг бинокор ва монтажчилари КПСС XXI съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, йиллик қурилиш-монтаж ишлари планини муддатидан 22 кун илгари бажардилар.

Қурилиш коллективи йил охиригача пландан ташқари яна 3,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш ва станциянинг тўртинчи агрегатини фойдаланишга топшириш мажбуриятини олди. Бинокорлар шу кунларда бу мажбуриятни шараф билан бажариш учун иш суръатини тобора оширмоқдалар.

* * *

Сирдарё ва Жиззахни бир-бири билан боғлайдиган янги темир йўл қурилишини олиб бораётган «Средазтрансстрой» трести 4- участкасининг коллективи катта ғалабани қўлга киритди. 1958 йил қурилиш плани 1 декабрда 107 процент қилиб адо этилди. Бу илғор коллектив уй-жой майдони қурилиши топшириғини 108 процент бажарди, бинокорлик материалларини тежабтергаб сарфлаш натижасида давлатга 270 минг сўм фойда келтирди. КПСС XXI съезди шарафига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш учун астойдил курашаётган қурувчилар йил охиригача уч миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш ва 200 квадрат метр уй-жой майдонини фойдаланишга топшириш ҳақида оширилган мажбурият олдилар.

И. ЗАБИРОВ.

Мажбурият асосида ишламоқдалар

Келес ғишт заводининг меҳнатсевар коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини 21 ноябрда тўла адо этган эди. Ишчилар шу кунга қадар 1958 йил топшириғига қўшимча равишда 3 миллион дона ғишт тайёрладилар.

Коллектив йил охиригача яна 2 миллион дона ғишт ишлаб чиқариш ҳақида олган мажбуриятини тўла ва ошириб адо этиш учун астойдил интилмоқда. Кўпгина ишчилар бунга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Тошматов, Аҳмедов, Маҳкамов Штейн, Нетруцова сингари илғор ишчилар шулар жумласидандир. Улар шу кунларда смена топшириғини 250 процентгача етказиб адо этмоқдалар.

Т. ФАЙЗИЕВ.

Янгийўлнинг пешқадам коллективлари

Янгийўл шаҳар саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларида партия XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора қизиб бормоқда. Кўпчилик саноат корхоналарининг коллективлари ишлаб чиқариш топшириқларини бажаришда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Пойафзал фабрикасининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари шаҳар корхоналари орасида биринчи бўлиб йиллик планни бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Пойафзалчилар жуда кўп ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш, ишлаб чиқариш процессларини тинмай механизациялаш ва меҳнат унумдорлигини ошира бориш натижасида бу йил ўтган йилдагига нисбатан пойафзал тайёрлашни икки баравар кўпайтирдилар. Шу кунларда улар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача қўшимча равишда 4,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан олган мажбуриятларини ҳам тўла бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Сут-ёғ заводининг коллективи йил бошидан бери бир меёрда ишлаб, ички резервлардан кенг фойдаланиб, йиллик программани муддатидан 45 кун илгари бажарди ва шу кунга қадар 1959 йил ҳисобига юзларча центнер сут маҳсулотлари ишлаб чиқарди. Съездолди меҳнат вахтасида туриб ишлаётган ғишт заводлари бошқармаси, «Учинчи беш йиллик» артель коллективлари ҳам илғор корхоналар қаторидан муносиб ўрин олмоқдалар. Бу корхоналарнинг ишчилари шу кунларда 1959 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

А. МЕЖИКОВСКАЯ,
И. ГОЛЬДИН.

Тюпкочи бригада ғолиб чиқди

Валентин Тюпконинг ажойиб ҳаракати кўплар сингари тракторчи ўртоқ Мирза Олимовни ҳам қизиқтирди. У «Шарқ юлдузи» колхози правлениесига шу тўғрида мурожаат қилди. Унинг талаби қондирилди. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти Олимовни 17- бригадага бошлиқ қилиб тайинлаш ҳақида қарор чиқарди.

— Биз, — деди мажлисга йиғилганлар,—сени тюпкочи биргадага раҳбар қилиб тайинладик. Вазифа оғир, масъулиятли. Сен бораётган бригадада ҳосил анча камайиб кеттан. Марднинг иши майдонда кўринади, бўш келма!

Олимов йиғилишдан чиққач, колхоз раисининг ўринбосари Тешабой Бекмуротов, 6-бригада бошлиғи Мамат Комоловлар билан бирга кетди. Улар йўл-йўлакай суҳбатлашиб бордилар. Бригада бошлиғи М. Комолов суҳбатга аралашди.

— Менимча, катта кетиб қўйдинг ука, сен бошлиқ бўлган бригада ерларидан атиги 12 центнердан ҳосил олинган. Сен бўлсанг гектаридан 32 центнердан пахта бераман, дединг. Майлику, лекин осон бўлмайди, уриниб қоласан...

— Йўқ дўстим, ваъда бердимми, албатта бажараман. Сўзимдан қайтмайман, қўлингни бер, — деди зўр ишонч билан Олимов.

— Раҳмат сенга Мирза, мард сўзида туради. Мамат сени синаб кўраётганга ўхшайди, қўрқма, ҳосилнинг чегараси йўқ. Ерга қанча ишлов берсанг шунча ҳосил оласан. Меҳнатинг зойи кетмайди, — деди Бекмуротов.

Эрта баҳор Олимов бригада ишини пухта ташкил этди, ишга астойдил киришди. Карталарни йириклаштирди. Ерни экишга барвақт ва сифатли тайёрлади. Чигит эрта экилиб, ернинг намига ундириб олинди. Мирза Олимов тўла гектар учун курашди. Белгиланган миқдорда ғўза туплари бўлиши таъмин этилди.

Чигит экишдан тортиб ғўза парваришигача бўлган ҳамма иш механизмлар ёрдамида бажарилди. Техникани ўз қўлига олди ва бошқарди. 20 гектар майдонда аниқ квадратлар ҳосил қилинди. 30 гектар ерга ғўза 60х60 схемасида жойлаштирилди. Узунасига беш марта, кўндалангига тўрт марта трактор билан культивация қилинди. Ернинг талабига қараб икки марта озиқлантирилди. Мирза Олимов бу йилги шароитни ҳисобга олиб, ғўзани қондириб суғорди. Суғориш иши тажрибали Мамадали ота Мамасолиев билан Мўлдабой ота Бердиёровга юклатилди. Миришкор сувчилар вазифани жуда яхши адо этдилар.

Бригада аъзоларининг ғайрати ва фидокорона меҳнати туфайли пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Пахта эрта пишди. Олимов бригадасининг аъзолари «оқ олтин» теришга колхозда биринчи бўлиб киришдилар.

Бригадада йиғим-терим зўр уюшқоқлик билан ўтказилиб пишиб етилган пахта пешма-пеш териб олинди. Донохон Атамқулова, Чирой Кунисбоева, Комила Мамадалиева, Анор Болғабоева сингари чевар теримчилар етиштирилган ҳосилни нобуд қилмай териб олишда намуна кўрсатдилар.

Бригада ишига якун ясалди. Ўртоқ Олимов бошлиқ тюпкочи бригада 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан пахта топшириб, мажбуриятини Октябрнинг 41 йиллиги арафасидаёқ адо этди. Ҳозиргача бригада давлатга гектаридан 37 центнердан ошириб пахта топширди.

Ваъдангни бажара олмайсан, деган гап беҳуда гап бўлиб қолди. Тюпкочи Мирза Олимов бригадасининг аъзолари пахтачиликни ривожлантириш мусобақасида ғолиб чиқдилар.

Ҳ. ЭРАЛИЕВ,
Октябрь райони.

Кузги шудгорлаш қизғин бормоқда

Верхне-волинск районидаги «Қизил Октябрь» колхози аъзолари далада қолган ҳосилни тезда йиғибтериб олмоқдалар. Шу билан бирга келгуси йил ҳосилига тайёргарлик ишлари ҳам қизитиб юборилди. Ҳосилдан бўшаган ерлар пешма-пеш шудгор қилинмоқда. Шу кунга қадар колхозда 300 гектардан ортиқ ер сифатли қилиб шудгорланди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти тракторчилар ва уларга ёрдамлашаётган колхозчиларнинг унумли ишлаши учун барча шароитларни яратиб берган. Тракторчилар икки сменада ишлаб, ўз агрегатларидан унумли фойдаланмоқдалар. Механизаторлардан Каримжон Рўзиев, Мусат Алиев, Кибор Тоиров, плугаторлардан Омонқул Қўшмуродов, Абдураҳмон Рустамов ўртоқлар бу соҳада айниқса намуна бўлиб ишлаётирлар, шудгорлаш юзасидан белгиланган нормаларини ортиғи билан бажараётирлар.

М. УММАТОВ.

Область районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1958 йил 19 декабргача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери	Районлар	Мавсум бошидан бери
БЎСТОНЛИҚ	101,20	Ўрта Чирчиқ	79,73
Пискент	92,55	Октябрь	79,39
Қуйи Чирчиқ	90,05	Мирзачўл	79,23
Боёвут	89,11	Сирдарё	76,94
Бўка	86,93	Чиноз	75,53
Бекобод	85,95	Ўртасарой	74,42
Оққўрғон	84,65	Янгийўл	68,71
Юқори Чирчиқ	84,23	Оҳангарон	58,01
Верхне-волинск	82,33	Калинин	52,87
Гулистон	81,46		
Оржоникидзе	80,31	Область бўйича	81,75

ИККИ УЧРАШУВ

Сентябрь ойининг бошлари эди. Москвада Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг Ўзбекистон павильони залларини айланиб юрганимизда икки кишининг ўзаро суҳбати бизнинг диққатимизни жалб этди. Улар Андижон область Марҳамат районидаги Свердлов номли колхознинг иш тажрибалари акс эттирилган стенд олдида бир-бири билан қизғин баҳслашмоқда эдилар.

— Биз ҳам асосий ерларимизга чигитни квадрат-уялаб экиб, шу илғорларнинг тажрибасини қўллаймиз, мўл ҳосил етиштириш учун курашамиз, — дер эди улардан бири. — Ўрта бўйли, думалоқ юзли киши шеригига гапини уқтириб.

— Биз ҳам техникадан фойдаланиб, ҳосилни кескин ошириш йўлларини топамиз, — деб унинг сўзини маъқуллади ёнидаги киши.

Улар гарчи бизга нотаниш бўлишса ҳам, нима учундир яқиндек туюлди. Шунинг учун: «Деҳқон, бу йил мазангиз бўлмадими» деб ҳазиллашдик. Бояги тўладан келган киши ялт этиб биз томонга ўгирилди ва қадрдонлардек сўрашар экан, жиддий бир оҳангда: «Бу йил ҳам ишимиз ёмон эмас, эл олдида берган ваъдамизни албатта бажарамиз» деди. Барваста қомат, қуюқ қошли кавказ йигити «Тўғри айтдингиз», деб унинг сўзини тасдиқлади.

Бу икки пахтакор билан иноқлашиб кетдик. Маълум бўлишича улар Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг бригада бошлиқлари Нишонбой Эгамқулов, Фахрат Турсуновлар экан. Меҳнатда ўрнак кўрсатганликлари учун колхоз уларни виставка қатнашчиси қилиб бу ерга юборибди. Шу куни бу икки дилкаш деҳқон билан виставканинг павильонларини айланиб, халқлар дўстлиги фонтани атрофида кечгача сайр қилиб юрдик. Биз улар билан хайрлашар эканмиз, албатта йиғим-терим даврида колхозга боришни кўнглимизга тугиб қўйдик.

* * *

Куз кунларининг бири. Кечагина ёғиб ўтган қордан сўнг далаларда совуқ шамол эсарди. Биз икки томонида кенг пахтазор ястаниб ётган кўча бўйлаб «Гулистон» колхози томон бормоқдамиз. Пахта далаларида иш қизғин. Кўсак тераётган колхозчилар, шаҳарлик ёрдамчилар ким ўзар ўйнаб ишлашмоқда.

Биз даланинг ажойиб манзарасини завқ билан томоша қилиб, колхоз идорасига етиб келдик. Бироқ идорада секретардан бўлак ҳеч ким йўқ эди.

— Ҳамма далада, — деб жавоб берди секретарь, сўнгра биз билан кўришар экан ўз ишида давом этди.

Биз секретардан колхозда пахта териш ва тайёрлаш қандай бораётганлиги, планни бажарган илғор бригадалар тўғрисида уни-буни сўрадик.

— Нишонбой ака Эгамқуловнинг бригадаси, — секретарь сводка дафтари ва счётини бир томонга суриб қўйиб завқ билан гапира бошлади, — ҳаммадан олдинда кетаяпти, бу бригада байрам арафасидаёқ ҳар гектар ердан 24 центнердан ҳосил топшириб, планни бажарган эди. Шу кунларда улар қўшимча мажбурият ҳисобига пахта топширишаяпти. Колхознинг кўчма Қизил байроғи ҳам кўпдан буён шу бригадада.

Биз шу илғор бригаданинг даласига бориб, колхозчиларнинг иши билан танишмоқчи бўлдик. Бригаданинг пахтазори колхоз идорасидан чамаси 2 километрча нарида экан.

Биз машинага ўтириб, далага йўл олганимизда вақт тушдан оққан эди. Йўлда борар эканмиз, бизнинг хаёлимизда Москвада бўлган учрашув намоён бўлди. Бу бригадир ўша бўлса, жуда соз бўларди-да, деб қўйдик ўзимизча.

— Келдик, — деди шофер, машинасини ўнг томондаги кишилар билан гавжум пахтазор олдига тўхтатиб. У машинадан сакраб тушаркан: — Ҳўв анови киши бригадир Нишонбой ака бўладилар, — деди пайкал ўртасида, тўкилган, чаноқда қолган пахталарни териб юрган кишини кўрсатиб.

Биз узоқдан уни танидик, бу ўша, Москвада танишганимиз уста пахтакор. Биз Нишонбой ака билан қуюқ сўрашдик.

Бригада далаларида иш ниҳоятда қизғин эди. Рўпарадаги картада колхозчилар, ён томондаги пайкалда эса ёрдамчилар кўсак теришяпти. Нариги томондаги бостирма тагида иккита кўсак чувиш машинаси ишлаб турибди. Машинага кўсак етказиб бераётган, чувиб чиқарилган пахтани қоплаб олаётганларнинг юз-кўзлари қизариб бўртиб кетган.

Хирмондагиларнинг ҳам қўли-қўлига тегмайди. Улар колхозчилар, ёрдамчилар томонидан дамба-дам келтирилиб турилган кўсакларни кетма-кет жўнатиш билан машғул.

Кеч кириб, қош қорая бошлади. Қуёш уфқда лоларанг из қолдириб ботиб кетаётганида теримчилар ҳам бирин-кетин далани тарк эта бошладилар. Биз бригадир билан теримчилар хирмон олдига келтираётган кўсакларни қабул қилиб олиш, қанорларга жойлашда ёрдамлашган бўлдик. Ҳар ким ўз меҳнат натижасини билгач, баъзилари хурсанд, баъзилари эса кам терганлигидан ранжигандек бирин-кетин жўнаб кетар эди. Лекин бир қизнинг бу ердан кетгиси келмади. У қайтадан этак боғлаб пахтазорга йўл олди.

— Неча килограмм бўпти, — деди унинг бу ҳаракатидан ажабланиб шериги

— 200 га ўн килограмм етмайди, — деб жавоб берди қиз.

— Шунча терганинг бўлади, тезроқ борайлик, бугун клубда яхши концерт бўлади, Тошкентдан артистлар келишибди, — деди дугонаси.

☆ ☆

Суратда: Нишонбой Эгамқулов

— Кўсак сероб, ҳозир бир этак териб чиқаман, сўнгра боравeрамиз, — деб ўз сўзида туриб олди бояги қиз.

Шериги, қўймадинг-да деб унинг ёнига тушди.

Дугоналар дам ўтмасдан бир этакдан кўсак териб чиқишди. Сўнгра хурсандлик билан даладан узоқлаша бошладилар. Биз улар ким, деб бригадирга қарадик. Нишонбой ака таништирди. Маълум бўлишича, улар Олмалиқ мис комбинатининг шу колхозда пахта тераётган ишчиларидан экан. Бригадир улардан миннатдор бўлиб гапирди.

— Мана шу ёрдамчилар туфайли планни муддатидан илгари ўриндадик. Гектаридан олинадиган ҳосилни 40 центнерданга етказсак, деган ниятимиз бор, албатта бу мақсадимизга ҳам эришамиз.

Кекса пахтакор Маматқул Бекназаров бошлиқ звено аъзолари биринчи бўлиб колхозда планни бажаришган экан. Ҳозиргача бу звенода ҳар гектар ердан 30 центнердан ошириб ҳосил йиғиб олинди.

Бригадир Умитой Худойбоқова, Турдинисо Қобилова, Мираҳмат Қулаҳмедов, Рихси Собирова, Зура Жўраеваларнинг номини фахр билан тилга олди. Бу чевар теримчиларнинг шу кунга қадар терган пахтаси 10-12 тоннадан ошиб кетган экан.

Шу куни кечқурун бригадир Нишонбой аканинг уйида меҳмон бўлдик. Нишонбой аканинг оиласи бундан бир неча кун илгари қуриб битказилган янги уйга кўчиб чиққан экан. Бригадирнинг айтишига қараганда бу йил колхозда бир неча ўнлаб хонадон янги участкаларга кўчиб кирган.

— Қишлоғимиз йилдан-йилга обод бўлиб, кўркамлашиб бораяпти, — деди Нишонбой ака, янги қурилган мактаб, клуб бинолари тўғрисида қувонч билан сўзлар экан, — энди исми жисмига ярашмай қолди.

— Бу нима деганингиз, — деб сўрадик Нишонбой акадан.

— Мана шу биз яшаётган, пахта экилаётган ерлар илгари бир умр фойдаланилмай ётган, дашт-дашт эди, — деди у, — бу томонларга фақатгина овчиларнинг қадами етган. Шунинг учун қишлоқнинг номини Кел овчи, одамлар Керовчи деб ҳам аташган.

Шу орада биз девордаги фотографияларни томоша қилаётиб «Гулистон» колхози идора активларининг биргаликда тушган расмини кўриб қолдик. Бу фотография бундан уч йил илгари олинган. Бунда Нишонбой аканинг ҳам расми бор бўлиб, тагига ферма мудири деб ёзиб қўйилибди.

— Аслида фермадан чиққан бригадир экансиз-да, — дедик биз. Бу ҳақда ҳеч нарса ҳам демадингиз?

— Ҳа шундай бўлган эди, — ҳикоя қила бошлади бригадир, — мен фермада ишлаб юрганимда правлениеда гап бўлиб қолди, қолоқ бригадага бошлиқ керак дейишди. Шунда мен ўзим талаб қилиб ўша бригадага юборишларини сўрадим. Правление илтимосимни қайтармади. Бу воқеа 1956 йилда бўлган эди.

Сўнгра Нишонбой ака шу йиллар ичида пахтачиликни ривожлантириш учун колхозчилар билан биргаликда қилган ишларини сўзлаб берди.

Нишонбой ака бошлиқ қилиб юборилган бригада илгари колхознинг энг қолоқ бригадаларидан бўлиб, план бажарилмас, у ерда ҳар йили ҳам гектаридан олинадиган ҳосил 15-16 центнердан ошмас эди. Нишонбой ака кекса пахтакорлар билан суҳбатлашиб, илғорларнинг тажрибасига амал қилиб, мўл ҳосил етиштириш учун астойдил кураш олиб борди. Ерлар ўша йилнинг ўзида — кузда шудгор қилиб қўйилди. Тракторчиларнинг, колхозчиларнинг иши тепасида бригадирнинг ўзи туриб, уларга бош-қош бўлди. Чигит экиш, ғўза парвариши даврида ҳам колхозчилар билан бир сафда туриб меҳнат қилди. Натижа ёмон бўлмади. Ўша йили бригада бўйича ҳар гектар ердан 26 центнердан ҳосил топширилди. Шу йили бригада аъзоларининг меҳнат кунларига бериладиган ҳақ ҳам анча кўпайди.

Ўз меҳнатлари самарали натижа берганлигини кўриб қувонган бригада аъзолари келгуси йилда янада зўр уюшқоқлик билан иш олиб бордилар. Шу йили Нишонбой ака ўз ташаббуси билан бригада ерига туташ бўлган 35 гектар янги ерни очишга жазм қилди. Колхоз правлениеси бу соҳада техника билан бригадага ёрдамлашди. Шу янги ерларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Бу йил эса ўша янги ерлардан 30 центнердан ҳосил олинди.

— Бу йилги ишларимиз ҳам чакки эмас, кўриб турибсиз, колхозчиларимизнинг ҳаракати зўр, мажбуриятимизни ҳам албатта бажарамиз.

Биз бу бригада аъзолари эришаётган ютуқларнинг сири нимадалигини сўраганимизда бригадир кулиб қўйди.

— Ҳамма ҳам шуни сўрайди, лекин аслини олганда мўл ҳосил етиштириш меҳнатга боғлиқ,—деди у.— биз ҳар йили ҳам еримизни кузда шудгор қилиб қўямиз, чигит экишни ўз вақтида ўтказамиз, ғўза парваришида экиннинг сувидан, озиғидан вақтида хабар олиб, уни толиқтириб қўймаслик учун курашамиз. Механизаторларимиз ҳам катта масъулият билан ишлашади.

Биз Москвада бўлганимизда қишлоқ хўжалик виставкасида учрашганимизни эслатдик ва шеригингизнинг иши қандай деб сўрадик. Нишонбой ака Фахрат Турсунов бошлиқ бригада аъзолари ҳам ҳар гектар ердан 36 центнердан ҳосил топшириш учун курашаётганликларини айтди.

Бизнинг Нишонбой ака билан иккинчи учрашувимиз жуда мароқли бўлди. Биз бу тажрибали деҳқон билан суҳбатлашиш натижасида колхозчиларнинг ажойиб меҳнат ғалабалари тўғрисида жуда кўп таассуротлар олдик.

Н. РИХСИЕВ.
Пискент райони.

Новая Гутада митинг

КРАКОВ, 18 декабрь. (ТАСС мухбири Г. Киселев). Польша Халқ Республикасида меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси А. И. Микоян бошчилигидаги КПСС делегацияси, шунингдек Чехословакия Коммунистик партиясининг, Германия Бирлашган социалистик партияси ва Германия Коммунистик партиясининг делегациялари бугун мамлакатнинг йирик саноат ва маданият маркази — Краковга келдилар.

Меҳмонлар билан бирга Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Гомулка, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Ю. Циранкевич ва И. Лога-Совиньский, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари ҳам келдилар.

Эрта билан делегацияларнинг аъзолари Польшанинг қадимий маданий маркази бўлган Краковдаги диққатга сазовор жойларни кўздан кечирдилар. Польша санъати хазинаси бўлган Вит Ствош алтарини меҳмонлар ғоят қизиқиб томоша қилдилар. Меҳмонлар поляк маданиятининг ажойиб тарихий ёдгорлиги — Вавель қасрини қараб икки соат давомида томоша қилдилар.

Шундан кейин КПСС делегацияси ва бошқа партия делегацияларининг аъзолари Польша металлургияси гиганти — Новая Гутадаги В. И. Ленин номли комбинатни бориб кўрдилар.

А. И. Микоян ва делегацияларнинг аъзолари коксохимия, домна ва пўлат қуйиш цехларини кўздан кечирдилар, комбинатдаги энг катта домна печидан чўян чиқариш вақтида, пўлат қуйиш пайтида ҳозир бўлдилар, иссиқ прокат цехида кучли блюминг ишини кузатиб турдилар.

Иссиқ прокат цехини кўздан кечиргандан кейин А. И. Микоян ва партия делегацияларининг аъзолари В. Гомулка, Ю. Циранкевич ва И. Лога-Совиньскийлар билан бирга совуқ прокат цехини ишга тушириш тантанасида қатнашдилар.

Совуқ прокат цехини ишга тушириш маросими тамом бўлгандан кейин комбинат ишчиларининг кўп минг кишилик митинги бўлди.

Митингда Польша Халқ Республикаси Оғир саноат министри К. Жемайтис нутқ сўзлади. У цехнинг ишга туширилиши Польша халқ хўжалигининг ривожланиши учун ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди.

Митинг қатнашчилари КПСС делегацияси бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоси А. И. Микояннинг сўзини зўр эътибор билан тингладилар.

Шундан кейин митингда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Гомулка сўзлади.

Митингдан сўнг партия делегацияларининг аъзолари Польша социалистик шаҳарларининг тўнғичи — Новая Гутани кўздан кечирдилар.

КПСС, Чехословакия Коммунистик партияси, Германия Бирлашган социалистик партияси ва Германия Коммунистик партияси делегацияларининг аъзолари, шунингдек Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Гомулка, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Ю. Циранкевич ва И. Лога-Совиньский кечаси Варшавага жўнаб кетдилар.

Чехословакия ва Венгрия партия-ҳукумат делегацияларининг қўшма баёноти

ПРАГА, 18 декабрь. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги билдиради: 16 декабрда Прагада Чехословакия Республикаси ва Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияларининг қўшма баёноти имзоланди.

Баёнотда бундай дейилади: Ҳар иккала делегация мамнуният билан шуни қайд қиладики, социалистик лагердаги мамлакатлар ўзларининг марксча-ленинча партиялари раҳбарлигида, Совет Иттифоқининг беғараз ва жуда катта ёрдами туфайли социализм қурилишида, пролетар интернационализми принципи асосида ўзаро алоқаларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш соҳасида янгидан-янги катта муваффақиятларга эришдилар.

Баёнотда ҳар икки томоннинг ҳозирги халқаро аҳвол тўғрисидаги фикрлари тамомила бир хил эканлиги мамнуният билан уқтириб ўтилади ва социализм лагерининг ўсиб бораётган устунлиги ҳозирги халқаро аҳволнинг асосий хусусияти эканлиги таъкидланади. Баёнотда яна бундай дейилади: империалистлар ва аввало Америка Қўшма Штатларидаги ҳукмрон гуруҳлар Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қуролсизланишга ҳамда тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган конструктив таклифларини рад этиб, халқаро кескинликни авж олдиришга ва урушнинг янги ўчоқларини вужудга келтиришга доим ҳаракат қилиб келмоқдалар.

Чехословакия ва Венгрия ҳукуматлари СССРнинг ядро қуроли синовларини ҳамма жойда абадий тўхтатиш ва бу тадбирга риоя қилинишини кузатиб туриш соҳасида кўрсатган янги ташаббусини, шунингдек Совет ҳукуматининг қўққисдан ҳужумнинг олдини олиш тадбирлари ҳақида 8 декабрь баёнотини табриклайдилар.

Ҳар иккала делегация СССРнинг Ғарбий Берлинни демилитаризация қилинган эркин шаҳарга айлантириш тўғрисидаги таклифини тамомила қўллаб-қувватлайди. Улар Германия Демократик Республикасининг Германияни демократик ва тинч йўл билан, ҳар иккала герман давлати ўртасида бевосита музокаралар олиб бориш йўли билан бирлаштиришга қаратилган таклифларини ҳам табриклайдилар.

Баёнотда бундай дейилади: Агрессив Шимолий Атлантик пактидаги етакчи давлатлар социализм лагеридаги мамлакатларга қарши уруш тайёргарлигини кучайтираётган бир пайтда Варшава шартномаси социалистик лагердаги мамлакатларнинг муваффақият қозонишини таъминлашда ва тинчликни сақлашда энг муҳим омилдир. Чехословакия ва Венгрия СССР ҳукуматининг НАТО да аъзо бўлган мамлакатлар билан Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатлар ўртасида ҳужум қилишмаслик ҳақида шартнома тузиш тўғрисидаги таклифини тамомила қўллаб-қувватлайдилар. Улар Марказий Европада атомсиз зона вужудга келтириш ва НАТО да аъзо бўлган давлатлар ҳамда Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатлар территорияларида чет эл қуролли кучлари сонини қисқартириш тўғрисидаги таклифга қўшиладилар. Ҳар иккала делегация Шимолий Атлантик пакти ташкилотининг халқаро кескинликни кучайтириш ва уруш тайёргарлигини авж олдиришга қаратилган сиёсатини қоралайди. НАТО кенгашининг Парижда давом этаётган сессиясида НАТО да қатнашувчи мамлакатлар территорияларида ракета базалари вужудга келтиришни тезлаштириш масаласи муҳокама қилинаётганлиги муносабати билан Чехословакия Республикаси ва Венгрия Халқ Республикаси НАТОга аъзо бўлган мамлакатларга мурожаат қилиб, уларни ракета қуролини учириш майдонлари қурилишига йўл қўймасликка чақиради.

Делегациялар Хитойнинг ички ишларига АҚШнинг аралашувига қарши чиқадилар ва Хитойнинг бирдан-бир қонуний ҳукумати бўлган Хитой Халқ Республикаси ҳукумати Тайванни ҳамда Хитойнинг қирғоқ бўйидаги оролларини озод қилиш ҳуқуқига эгадир, дейдилар.

Чехословакия Коммунистик партияси ва Венгрия Социалистик ишчи партиясининг вакиллари шуни қайд қиладиларки, Коммунистик ва ишчи партияларнинг 1957 йил ноябрь ойида Москвада бўлиб ўтган кенгашларида қабул қилинган Декларация ва Тинчлик манифестининг тўғри эканлиги ҳамда тарихий аҳамиятга эга эканлиги тамомила тасдиқланди. Ҳар иккала қардош партия ҳозирги замон ревизионизмининг революцион идеологияни бузиш йўлидаги уринишларига қарши, марксизм-ленинизмнинг поклиги учун изчил кураш олиб боришни биринчи галдаги вазифа деб ҳисоблайди. Улар барча коммунистик ва ишчи партиялар билан ҳамкорликни бундан буён ҳам мустаҳкамлаш ва ҳар томонлама ривожлантиришга қатъий қарор бергандирлар. Улар бирликни мустаҳкамлашни ва халқаро революцион ҳаракатнинг етакчи кучи бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан қардошларча муносабатларни мустаҳкамлашни ўз вазифаларини муваффақиятли бажаришнинг асосий гарантияси деб ҳисоблайдилар.

Бельгия қутбчиларига ёрдам

Мирний Жанубий қутб обсерваториясидан хабар қилинишича, В. Перов бошқарувидаги «ЛИ-2» совет самолёти Бельгиянинг «Король Бодуэн» номли антарктик станциясидан қитъа ичкарисига қараб 16 декабрда олтинчи марта учиб кетган.

Бельгия қутбчиларининг илтимосига мувофиқ, совет учувчилари бельгиялик экипажни антарктик тадқиқотчилар Бодуэн станциясидан 180 километр масофадаги ўтиш қийин бўлган жойда қолдириб кетган вертолет ёнига олиб борадилар. (ТАСС).

Бельгия ҳукуматининг ташаккури

Бельгиянинг СССР даги элчиси В. Лоридан 16 декабрда СССР Ташқи ишлар министри ўринбосари А. В. Захаров ҳузурида бўлди ва Антарктидада ҳалокатга учраган Бельгия самолёти экипажининг тўрт аъзосини совет учувчилари қутқарганликлари учун Бельгия ҳукумати номидан ташаккур изҳор қилди.

АССУАН ТЎҒОНИ ҚУРИЛИШИНИНГ ЛОЙИҲАСИ ҲАҚИДА ЎЗАРО КЕЛИШИБ ОЛИНДИ

ҚОҲИРА, 18 декабрь. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раисининг ўринбосари П. В. Никитин бошчилигидаги совет мутахассислари группаси баланд Ассуан тўғонининг биринчи навбат қисмини қуришда Совет Иттифоқининг иштироки тўғрисидаги битим лойиҳаси тафсилотларини Миср мутахассислари ва расмий кишилари билан муҳокама қилиб бўлди.

Кечқурун П. В. Никитин ва СССР нинг Бирлашган Араб Республикасидаги элчихонаси маслаҳатчиси А. А. Громовни Бирлашган Араб Республикаси вице-президенти ва Ассуан тўғони қурилиши олий комитетининг раиси маршал Амир қабул қилди. Суҳбат вақтида тўғоннинг биринчи навбат қисмини қуришда СССР нинг иштироки тўғрисидаги битим лойиҳаси тўғрисида узил-кесил келишиб олинди. Суҳбатда министрлар Кайсуний, Ашшарабаси ва Арафа қатнашдилар.

ҚЎҚҚИСДАН ҲУЖУМНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ТАДБИРЛАРИ МАСАЛАСИ ЮЗАСИДАН ЭКСПЕРТЛАР КЕНГАШИНИНГ АХБОРОТИ

ЖЕНЕВА, 18 декабрь. (ТАСС). Қўққисдан ҳужумнинг олдини олиш тадбирлари масаласи юзасидан экспертлар кенгашининг бугунги мажлиси тамом бўлгандан кейин эълон қилинган ахборотда кенгаш давомида социалистик мамлакатлар ва Ғарб мамлакатлари вакиллари томонидан киритилган таклифлар ва ҳужжатлар танқиб чиқилган.

Ахборотнинг охирида бундай дейилади: «Кенгаш қатнашчилари музокаралар давомида муҳокама қилинаётган проблема юзасидан ўз позицияларини баён қилдилар ва фикр олишдилар. Кенгаш фойдали бўлди, чунки у, томонларнинг фикрларини аниқ билиб олиш имконини берди.

Кенгаш қатнашчилари рождество ва янги йил каникуллари муносабати билан, шунингдек кенгашнинг ишлари тўғрисида ҳукуматларга ахборот бериш учун мажлисни вақтинча тўхтатишга қарор бердилар. Кенгаш қатнашчилари қўққисдан ҳужумнинг олдини олиш проблемаси ҳақидаги музокараларнинг мумкин қадар тезроқ давом эттирилишига умид билдирадилар».

Ахборотда яна айтилишича, кенгашнинг бориши тўғрисидаги ҳисоботлар ҳукуматларга ҳам, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретарига ҳам юборилади.

Жазоирда уруш ҳаракатлари

ҚОҲИРА. 18 декабрь. (ТАСС). Жазоир Республикаси мувaққат ҳукуматининг информация министрлиги Жазоир миллий озодлик армиясининг 12 декабрдан 14 декабргача бўлган даврдаги уруш ҳаракатлари тўғрисидаги маълумотини эълон қилди.

Шу давр ичида миллий озодлик армияси қисмлари 22 ҳужум операциясини ўтказдилар, бу операциялар давомида душман катта талофот кўрди.

Кўрсатилган даврда француз мустамлакачи қўшинлардан 260 киши ўлдирилди ва 103 киши ярадор қилинди. Иккита француз самолёти уриб туширилди. 12 француз солдати Жазоир миллий озодлик армияси томонига ўтди.

ИСРОИЛ САМОЛЁТЛАРИ БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ ҲАВО ЧЕГАРАЛАРИНИ БУЗИБ ЎТДИ

ҚОҲИРА, 18 декабрь. (ТАСС). «Алахром» газетаси мухбирининг Ғазо секторидан хабар беришича, Бирлашган Араб Республикасининг яраш бўйича Миср-Исроил комиссиясидаги вакили 17 декабрда Исроил самолётлари Бирлашган Араб Республикасининг ҳаво чегараларини яна бузиб ўтганлиги муносабати билан комиссия раисига шикоят топширган. Мухбирнинг хабар беришича, Исроил самолётлари Ғазо сектори устида 25 минут учганлар.

АҚШ да сунъий йўлдош учирилди

ВАШИНГТОН, 19 декабрь. (ТАСС). Оқ уйнинг Москва вақти билан соат 4-08 минутда эълон қилишича, бугун соат 2-02 минутда Ернинг янги сунъий йўлдоши учирилган. Йўлдош орбитага чиққан. Янги йўлдошнинг фойдали оғирлиги 67,5 килограмм, учирувчи ракетанинг оғирлиги йўлдош билан бирга ҳисоблаганда 3.915 килограммга баравар. Орбитанинг минимал баландлиги 184 километр, максимал баландлиги 1.472 километр. Эълон қилинган ахборотда айтилишича, йўлдош 20 кунча орбитада бўлади.

САВОЛЛАРГА ЖАВОБ

Берлинга немисларнинг ўзлари хўжайин бўлишлари керак

Газетхонлардан М. Қосимов («Пискент» совхозидан), Т. Рўзибоев (Гулистон районидан), Т. Алимов (Орджоникидзе районидан) бизга хат ёзиб, Берлин масаласи ҳақида маълумот беришни сўраганлар. Қуйида биз бу ўртоқларнинг саволларига жавоб берамиз.

1945 йил 23 апрелдан 2 майгача давом этган Берлин учун жангларда Совет Армияси фашист қўшинларини тор-мор келтирди ва Рейхстаг устига ғалаба байроғини тикди. 8-майда Германиянинг сўзсиз таслим бўлиши ҳақидаги акт имзоланди. Германия таслим бўлгандан кейин оккупациянинг совет зонасида бўлган Берлин шаҳрини СССР, АҚШ, Англия ва Франция биргаликда бошқарадиган бўлди. Потсдам қарорлари асосида Германияни муваққат бошқариш юзасидан битта орган — Германия учун контроль Кенгаши тузилди. Берлинни бошқариш учун тўрт секторнинг комендантларини ўз таркибига оладиган иттифоқчилараро комендатура ташкил қилинди. Берлинни тўрт давлат иштирокида бошқариш тўғрисидаги Битим умуман Германияни тўрт давлат иштирокида бошқариш тўғрисидаги шартноманинг бир қисми бўлди.

Берлин дунёда энг катта шаҳарлардан бири бўлиб, 900 квадрат километр майдонга жойлашгандир. Унда тўрт миллионга яқин аҳоли яшайди. Шаҳардаги 20 райондан 8 район совет секторига, 7 район америка секторига, 3 район англия секторига ва 2 район франция секторига кирди. 1946 йил 20 октябрда социал-демократ Луиза Шредер бошчилигида Берлин магистрати сайланди.

Берлин, ГДР Конституциясига биноан, немис халқи тарихидаги дастлабки ишчи ва деҳқонлар давлатининг пойтахтидир. Берлин мамлакатнинг сиёсий, маданий ва иқтисодий марказидир. Нидершенхаузен районида республика президентининг резиденцияси жойлашган. Шаҳарда ГДР парламенти ва ҳукумати, Германия бирлашган социалистик партиясининг Марказий Комитети ҳамда бошқа партияларнинг правлениелари жойлашган. 1949 йил 7 октябрда Берлинда Германия Демократик Республикаси эълон қилинди.

Ғарбий Германия тараққиёти бошқа йўлдан борди. Маълумки, Ялта ва Потсдам шартномаларида Германияни демократизация, денацификация ва демилитаризация қилиш ҳамда Германиянинг агрессив давлат сифатида яна бош кўтаришига йўл қўймаслик мақсадида унинг ҳарбий потенциалини йўқотиб тинчликсевар демократик давлатга айлантириш кўзда тутилган эди. Бироқ АҚШ, Англия ва Франция ҳукмрон доиралари ўз зиммаларига олган мажбуриятларни қўпол равишда буздилар ва актив ёрдам бериб Ғарбий Германияда милитаризмни тикламоқдалар. Потсдам қарорларидан ҳозиргача ҳеч нарса қолмади. АҚШ, Англия ва Франция давлатлари Берлин статусидан фойдаланиб, Ғарбий Берлинда хўжайинлик қилмоқдалар, шаҳарнинг бу қисмини давлат ичидаги қандайдир бир давлатга айлантирмоқдалар. Ғарбий Берлинда туриб ГДР, СССР ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши қўпорувчилик ишларини олиб бормоқдалар. Ғарбий Берлин ҳарбий қалъагагина эмас, балки жосуслар, диверсантлар ва қотиллар марказига айлантирилган. Бу ерда Си-Ай-Си номли америка разведкаси раҳбарлиги остида гитлерчи генерал Гелен бошчилик қилаётган қўпорувчилик ташкилоти ишламоқда. Немис матбуотининг маълумотига қараганда, бу ташкилотда 5 мингдан ортиқ киши ишламоқда. Си-Ай-Си бу ташкилотни моддий-техника жиҳатидан таъминламоқда, қўпорувчилик ишлари учун керак бўлган ҳамма нарсаларни: қурол-аслаҳа, ихчам радио ускуналар, портлатувчи моддалар ва бошқалар билан таъминламоқда.

Америка ва Ғарбий Германия разведкаси Ғарбий Германия ва Ғарбий Берлиндан туриб ГДР территориясига миллионлаб нусха бошдан-оёқ туҳматдан иборат варақалар, брошюралар юбормоқдалар. Бунда ҳаво шарлари ва почтадан фойдаланмоқдалар. Ғарбий Берлиндан варақалар солинган ҳаво баллонлари муттасил юбориб турилибди. Бу баллонлар ерга тушиб ёрилганида ёки учиб юрган самолётга тўқнашганида катта зарар етказиши мумкин.

1956 йил апрель ойида 500 метрлик ерости туннели топилди. Бу туннелни Берлиннинг демократик секторидаги ташкилотларнинг телефонда гаплашаётган сўзларини эшитиб олиш учун америка разведкаси қурган экан.

ГДР чегарасида провакациялар ташкил қилинмоқда. Масалан, ГДР чегарасида 1958 йил июль ойида 23 марта, август ойида 27 марта ва сентябрь ойида 32 марта ана шундай иғвогарлик қилинди.

Ғарбий Берлинда иқтисодий аҳвол жуда оғир. Кенг истеъмол товарларининг нархи Шарқий Берлиндагидан анча қиммат. Шуни айтиш керакки, Берлиннинг демократик секторида саноат ишлаб чиқариш сектори 1936 йилдагига нисбатан 1957 йилда 185,3 процентни ташкил қилган бўлса, Ғарбий Берлинда 114 процентнигина ташкил қилди. Ғарбий Берлинда ҳозир ишсизлар сони 150 мингга етди. Шу йилнинг ноябрь ойида Катта Берлин магистрати Ғарбий Германия сенатига мурожаат қилиб, 210-220 миллион маркали савдо шартномаси тузишни таклиф қилди. Бу таклиф амалга оширилса 10 минг ишсиз иш билан таъминланган бўлур эди. Лекин Ғарбий Германия сенати бу таклифни эътиборга олмади.

Ғарбий Берлинда халқ кўпгина уйлар тикланмаган. Бунга маблағ етишмас эмиш. Ғарбий Германия сенати, оккупация қўшинларини сақлаш учун ҳар йили тўлаётган 220 миллион маркага йилига 9 мингдан кўпроқ квартира қуриш мумкин эди.

Ғарбий Берлинда вужудга келган ана шу нормал бўлмаган ҳолни тугатиш зарурати туғилди.

Ўртоқ Н. С. Хрущев айтганидек, ғарбий давлатлар ўз ҳаракатлари билан ўзларининг Берлинда туришлари учун ҳуқуқ асосларини аллақачоноқ йўқотдилар.

Шу йил 10 ноябрда бўлиб ўтган Совет-Польша дўстлиги митингида ўртоқ Хрущев айтдики, Потсдам шартномасига қўл қўйган давлатлар ГДР пойтахтида нормал вазият вужудга келтириш учун имконият яраладиган вақт келди. Совет Иттифоқи Берлиндаги ўз функцияларини суверен Германия Демократик Республикасига беради. Шундан кейин СССР ҳукумати ғарб давлатлари ва Германия ҳукуматларига нота юбориб, Ғарбий Берлинни мустақил сиёсий шаҳарга — эркин ва демилитаризация қилинган шаҳарга айлантиришни, унинг ҳаётига бирор давлатнинг аралашувига йўл қўймасликни таклиф қилди.

Яқинда матбуотимизда «ТАСС Баёноти» ва СССР Министрлар Советининг раиси Н. С. Хрушчевнинг ГФРда чиқадиган «Зюддейче цейтунг» газетасининг мухбири саволларига берган жавоби босилиб чиқди. Бу ҳужжатларда Совет Иттифоқининг Берлин масаласидаги позицияси яна бир марта тушунтириб берилди. Ғарбий матбуотда, гўё советлар Ғарбий Берлинни босиб олишни планлаштирмоқдалар, деб кўтарилган шовқин-суроннинг СССР таклифлари билан ҳеч қандай алоқаси йўқ. СССР таклифлари Европадаги вазиятни соғломлаштиришга ва бошқа мураккаброқ халқаро проблемаларни ҳал қилиш учун асос яратишга қаратилган.

ТАСС ахбороти ГФР, АҚШ, Англия ва Франция ҳукмрон доираларининг Совет Иттифоқи позициясини ёмонотлиқ қилиб янги урушга тайёрлашдан иборат ўз сиёсатларини оқлашга уринишларини фош қилиб ташлади.

Буржуа матбуоти ТАСС Баёноти ва ўртоқ Н. С. Хрушчев жавобларини қандайдир «ультиматум» ва «дўқ» деб тасвирлашга уринмоқда. Лекин бир қанча газеталар шу нарсани таъкидламоқдаларки, совет таклифларини рад этиш керак эмас, Ғарбий давлатлар ўз жавоб таклифларини ўртага қўйишлари керак.

14 декабрда Парижда Франция, Англия, АҚШ ва Ғарбий Германия Ташқи ишлар министрларининг Берлин масаласи юзасидан кенгашлари бўлиб ўтди. Кенгашдан кейин эълон қилинган ахборот министрларнинг Берлиндаги нормал бўлмаган аҳволни ўзгартиришни истамаётганликларини кўрсатади. Тўрт министр кенгаши СССР ҳукумати таклифига аслда жавоб бермади.

16 декабрда Парижда НАТО Кенгашининг сессияси очилди. Сессияда жуда махфий тарзда СССР ҳукуматининг янги дипломатик ташаббуси муҳокама қилинди.

Ғарбий давлатлар Ғарбий Берлиндаги хавф ўчоғини тугатиш тўғрисидаги совет таклифларини қабул қилмасалар, бу уларнинг Ғарбий Германияни қуроллантиришни тезроқ тугаллашга ва янги жаҳон урушини тайёрлашга уринишларини исботлайди. Эльбадаги чегара бузилса ва ГДРга қарши агрессия қилинса, Совет Иттифоқи Варшава шартномасидаги бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда ўз мажбуриятларини бажаради ва Германия Демократик Республикаси билан биргаликда унинг қуруқликдаги, сувдаги ва ҳаводаги чегараларининг дахлсизлигини ҳимоя қилади.

Тинчликсевар кишиларнинг ҳаммаси Совет ҳукуматининг таклифини мамнуният билан кутиб олди. СССР ҳукуматининг Берлиндаги оккупация режимини тугатиш ва Ғарбий Берлинни демилитаризация қилинган эркин шаҳарга айлантиришга қаратилган ташаббусини ғарбдаги миллионларча кишилар қизғин маъқуллайдилар.

Евг. БЛОК.

СПОРТ

СССР халқлари спартакиадасига тайёргарлик

1959 йил август ойида Москвада бўладиган СССР халқлари спартакиадасига Ўзбекистон ёшлари қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги республика физкультура ва спорт комитети 1959 йилда ўтказиладиган мусобақаларнинг календарь планини тасдиқлади.

Спартакиадага тайёргарлик кўриш программасига кўпгина комплекс спорт тадбирлари киритилди. Тошкент, Самарканд, Андижон, Фарғона, Бухоро ва Термизда республика спартакиадасининг финал мусобақалари ўтказилади. Шунингдек, мактаб ўқувчилари ва ёшлар спартакиадаси ҳам бўлади.

Тошкент, Бухоро, Қўқон, Наманган, Қарши ва Самарқанд шаҳарларида акробатика, бокс, кураш, велосипед спорти, городки, от спорти, енгил атлетика, ҳозирги замон пятиборьеси, отиш каби спортнинг ўттиз тури бўйича республика мусобақалари ўтказилади.

Келгуси йилда Ўзбекистоннинг йигит ва қизлари Бутуниттифоқ ва Ўрта Осиё бўйича ўтказиладиган спорт мусобақаларининг деярли ҳаммасида иштирок этадилар. Шунингдек «Б» класси бўйича СССР биринчилиги учун баскетбол ва волейбол мусобақаларини ҳам Ўзбекистон пойтахтида ўтказиш мўлжалланмоқда.

Янги йилда Ўзбекистон физкультурачиларининг халқаро алоқалари янада кенгаяди. Республика спортчилари чет элдан келадиган командалар билан бир қанча ўртоқлик учрашувлари ўтказадилар. (ЎзТАГ).

Консерва заводи командаси ғолиб чиқди

Янгийўл шаҳридаги пахта тозалаш заводи клубида оғир атлетика бўйича шахсий ва команда биринчилиги учун мусобақа ўтказилди. Консерва заводи, пойабзал фабрикаси, мактаб ўқувчилари ва молларни боқиб семиртирадиган база спортчилари шаҳар биринчилиги учун курашдилар.

Айрим спортчи-штангистлар яхши натижаларга эришдилар. База спортчиси енгил вазнли Ж. Сейтвелиев иккинчи разряд нормасини бажарди. Консерва заводи вакили Г. Дублин ўрта вазнлилар орасида биринчи ўринни эгаллади.

Мусобақа якунида умумкоманда ҳисобида консерва заводининг оғир атлетикачилари биринчи ўринни эгалладилар. Бу мусобақада шаҳар бўйича тўртта янги рекорд қўйилди.

Л. ПЬЯНЦЕВ.

Телевизор экранида

20 ДЕКАБРДА

19.30. Кичкинтойлар учун ўзбек тилида эшиттириш. Диафильм.
19.50. Киножурналлар.
20.10. Енгил куйлардан концерт.
20.30. Сўнгги ахборот.
20.50. Бадиий фильм — «Сим Чен деган қиз ҳақида қисса».

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 21/XII да **Юрак ёнмоғи керак** (билетлар сотилган).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Катта программада **цирк томошалари.** 50 лилипут артист иштирокида **музикали аттракцион.** Якшанба куни **3 марта томоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 20 ва 21/XII кеч соат 8 яримда Ўзбекистон халқ ҳофизи **Маъмуржон Узоқов концерти.**

«ИСКРА» — кундуз соат 4-20 минутгача **Икки чақалик эчкича,** кеч 5 дан **«Комета» матроси.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — эрталаб соат 11-45 минутда **Икки чақалик эчкича,** кундуз 3-15 минут ва кеч 10-20 минутда **Севги учрашуви,** кеч 6-45 минутда **Севги тароналари,** қолган сеансларда **Махсус топшириқ.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз соат 4 гача **Тундаги из,** кеч 6 дан **Севги учрашуви.**

ДИҚҚАТ!

21 декабрь эрталаб соат 11 да, Тошкентда Темир йўлчилар маданият саройида

ИККИНЧИ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ БЎЛАДИ

3% ли давлат ички ютуқ заёми

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ

12-сон талони билан сотиб олган кишилар

100.000 СЎМ

ЮТИШЛАРИ МУМКИН

Бу талон 1959 йил 30 сентябрда бўладиган ўн иккинчи қўшимча ютуқлар тиражида қатнашиш ҳуқуқини беради.

Омонат кассалар 12-сон талони (ва бундан кейинги талонлари) бўлган облигацияларни 1959 йил 1 январгача сотадилар.

Шу заёмнинг облигациялари область омонат кассаларида сотилади ва бемалол сотиб олинади.

3 % ли Давлат ички ютуқ заёми облигацияларини сотиб олингиз!

Тошкент область омонат кассалари ва давлат кредити бошқармаси.

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа конторалари, бўлимлари ва агентликларида, шунингдек ўқув юртлари, муассаса, фабрика, завод, колхоз, совхоз, МТС ва РТСлардаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан 27 декабргача қабул қилинади.

Обуна баҳоси: бир йилга — 52 сўм 20 тийин, 6 ойга — 26 сўм 10 тийин, 3 ойга — 13 сўм 05 тийин.

РАНГЛИ

ФОТОПЛАКАТЛАРГА

1959 йил учун

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Йил давомида кўп рангли (рус ва ўзбек тилларида) 24 та фотоплакат чиқарилади.

Плакатларда ўзбек халқининг халқ хўжалигини янада ривожлантириш юзасидан КПСС XXI съезди қарорларини муваффақиятли бажаришдаги кураши кенг ёритилади.

Ўзбекистон саноатига бағишланган плакатларда оғир индустриянинг, завод, фабрика ва қурилишлардаги илғорларнинг муваффақиятлари акс эттирилади.

Бир қанча плакат республика қишлоқ хўжалигининг, айниқса унинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликнинг кескин юксалишига бағишланади.

Плакатларнинг анча қисмида республиканинг маданият ва фан соҳасида эришган ютуқлари тасвирланади (театрлар, колхоз клублари, спортнинг ривожланиши ва бошқа темалар).

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа бўлимлари ва агентликларида қабул қилинади.

Тошкент шаҳар, 1-Чархкамолон кўча, 20-уйда турувчи **Қаюм Умаровнинг** Сурхондарё область, Шўрчи район, Совет кўчаси, 16-уйда турувчи Мадина Умаровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 5-участка халқ судида кўрилади.

2-Оқлон, 1-массив, 153-участкада турувчи **Фотима Каримовна Ҳабибуллинанинг** шу участкада турувчи Муҳаммад Раҳимович Ҳабибуллиндан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 6-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34, РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими 136. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048. 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 07105. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-633.